

Aklın

İlâveli 24 sayfa

Gülek, C.H.P.'den istifa etti.
«Hayır, etmedim...» dedi ve
istifa etti. — Gazeteler —

İnönü — Dönerim pişkiin!..

CAF

1967 YILINDA
DAĞITILACAK
CEM'AN

15
30

MİLYON LİRALIK
İKRAMİYELERİN
İLK ÇEKİLİŞİ

HAZİRAN DA
YAPILIYOR

TÜRKİYE

BANKASI

(Yeni Ajans : 3565 — 73)

AKBABA

Yıl: 45 Cilt: 12 Sayı: 22 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 24 Mayıs 1967

Yeni kuşaklardan yeni kuşaklara...

SİZ Akbaba'nın tüyleri dökül-müş başına, ağarmış tüylerine, gün görmüş geçirmiş haline bakıp da:

— Ne kadar yaşlı!... yargısına kapılmayın.

Akbaba, nüfus kütüğündeki kaydı eskimiş olsa da gönü her dem taze bir kuştur. Her ilkbaharda ilkbaharı, her sonbaharda sonbaharı nefes nefes çeker içine... Hayatı sigara tiryakisi gibi ciğerleriyle emdikten sonra bir solukta üfleyen soyundandır. İnce nüktenin, güzel çizginin, zarif hicvin peşinde koşanlar ihtiyaçları mı hiç? Her hafta okuyucunun karşısına yeniden dünyaya gelmiş gibi çıkar Akbaba!...

Yaşlandıkça ekşiyen, ihtiyarladıkça buruklaşan bazı kişiler gibi yeni kuşaklara hoşgörüsüz bakmak Akbaba'nın usulünde yoktur. Politikacıların densizliklerini bile affederken gençliğin zıırlığına mı kızacağız?

Her yeni kuşağın hayatına kırkbeş yıldan beri ayna olmuştur sayfalarımız. Neler gelip geçmedi bu sayfalardan!... Yaşmaklı feraceli hanımlardan kalıplı fesli beylere, Vilhelm bıyıklı züppelerden bobstil saçlı delikanlıya kadar nice devrin modası Akbaba'nın fırçasına ve kalemine dolanıp matbaa mürekkebi olmuştur.

İşte böylesine bir karnavalın sonunda karşımıza bugün kimler çıkıyor? Ye Ye gençliği! Beterin beteri vardır. Bugünkü gençlerin kılığını eski zamanların valdeleri görseler, hemen bildikleri duaları okur, sağa sola üfledikten sonra:

— İn misin, cin misin? diye sorarlardı.

Ye-Ye'ciler:

— Ne inim ne cin'im, senin gibi bir âdemim... diye cevap verirler miydi acaba?

Ne gezer! Elleriindeki kitaraları biraz daha tıngırdatıp, acayip çığlıklar attıktan sonra motosikletlerine atlayıp toza dumana karışırlardı.

Akbaba kanıksamıştır artık böyle manzaraları... Biliyor ki yarım yüzyıldan beri Batı dünyası Türkiye'ye yalnız otomobil, tırnak cilâsı, ruj, e-sans, yat ve çeşitli avadanlık göndermiyor; Paris'in kadın ve Londra'nın erkek modasında yarattığı bütün zıırlıkların en keskin üslubu haftasına varmadan Beyoğlu lokallerindedir. Şu upuzun saçlı kıpkısa etekli kız, şu yapağı favorilli oğlanla bu akşam gidecek, bir kocaman apartmanın bodrum katında sabahlara kadar içip babaları tutmuş gibi tepinecek. Baldırlara, kalçalara yapışmış pantolonların üstünde bele düşmüş kazaklar ve müziğin alengirli yerlerinde delicesine çığlıklar ye-ye gençliğinin yaşantısında küçük birer işarettir.

Ya büyük işaret! O hangisi?

Büyük işaret hiçbir zaman görünmez. Büyük işareti ne bobstil saçta, ne Vilhelm bıyıkta, ne bol paçada, ne mantar topukta, ne ye-ye gençliğinin meşin ceketinde bulabilirsiniz.

Çünkü büyük işaret, değer yargıları çözülmüş bir dünyada kendisini yarım yüzyıldan beri arayan gençliğin gönlündedir, vicdanındadır.

Yarınlara omuz silken çılgınlığın gençlik rüzgârları her yirmi yılda bir moda değiştirerek geliyor Türkiye'ye... Ve bu konuda nöbetlerini devretmiş yaşlılar her seferinde:

— Bu ne rezalet! diye homurdanıyorlar.

Sanki ye-ye gençliği rezalet de, bob-stil gençliği daha az mı rezaletti? Meşrutiyetin monbey'lerinden Cumhuriyetin Avrupa kırması küçük beylerine kadar kuşak kuşak züppe dalgalarını göğüslemedik mi vaktiyle?

Bundan bir çeyrek yüzyıl öncesi-nin Akbaba sayfalarını çeviriniz: Ka-

rikatüristin fırçasında bob-stil, yazarın kaleminde bob-stil! Uzun favorileri, dizlerine inen ceket, incecik bıyıkları, kalın altlı ayakkabıları, yüksek yakalı gömleğiyle lp gibi kıravatı bob-stil'in resmi kıyafetidir. Omuzdan askılı çantası, bir karış mantar topuklu iskarpini, kısacık eteğiyle sevgilisini de hatırladınız mı? İstanbul'un eğlence yerlerinde, Ada'sında, Moda'sında fink atan bu garip çift şimdi nereye gitti acaba?

Evet, dünün onsekiz, yirmi, yirmi-beş yaşlarındaki bob-stilleri ne oldular?

Eğer bilemiyorsanız biz söyleyelim:

— Hepsi de evlenip barklanıp geçim derdine düştüler, çocuk çocuğa karışıp yaşlandılar...

— Ve hepsi de şimdi yetişkin kızlarına ve delikanlı oğullarına bakıp bakıp hiddetleniyor:

— Bu ne rezalet! diye homurdanıyorlar.

Sevgili okuyucular böyledir bu dünya!... Dünün bob-stil'leri bugü-

nün ye-ye'ci gençliğini hazmedemez; bugünkü ye-ye'ci gençlik de yarın yeni kuşaklara kuluçkasından ördek yavrusu çıkmış tavuk gibi şaşkın bakacak...

Dünya öylesine çığından çıktı ki her bir kuşak eski kuşaklara taş çıkartıyor artık!...

AKBABA

✱

Siyasî sanayi

Ecevit, «Türkiye hızla sanayileşmelidir» derken, A.P. - C.H.P. - C.K.M.P. - M.P. - Y.T.P. - T.İ.P. ve B.P.'den sonra, Feyzioğlu da G.P. yi kurdu.

Bundan büyük keramet de olmaz hani. Üstad henüz cümlesini bitirmeden Türkiye sanayileşip, her oy'a, her keseye, her inanca uygun, seri «Parti» imalâtına bile başladı!

Bir politika garibesi!

BİZİM memlekette havalar ısındı mı, toprak ısınır, toprak ısındı mı ayaklar ısınır, ayaklar ısındı mı, vücutlar ısınır, vücutlar ısındı mı kelleler ısınır... Bu ısınmaların en kötüsü de, kelleye beraber beynin ısınmasıdır... Hele bu beyin, biraz anormal derecede ısınacak olursa, hapi yuttu o fokurdamağa yüz tutmuş beynin önüne rasgelenler...

Geçenlerde, gazetelerdeki sütun sütun cinayet haberlerini okuyup, boy boy resimlerine baktıktan sonra:

— Aman çocuklar, dedim, ana-mıza bile sövseler gık demeyin. Çünkü, milletin kellesi ısınmış vaziyette.

O günün sabahı, kapıdan çıkmamla beraber bir çığlık duydum. Bizim komşu Kadriye hanım, bir kilof bir sütyen hem koşturuyor, hem de:

— İmdaaat!... diye bağıyor.

Baktım arkasından, bizim halim selim bildiğimiz emekli Hayri bey koşturuyor. Ama ne olmuş Hayri bey, gözler dana gözü, tüyler kirpi tüyü, surat sarının sarısı... Elinde bir ekmek bıçağı, koşturup duruyor karısının arkasından.

— Aman Hayri bey, demeğe kalmadı, tam köşede karısına yetişerek bıçağı sırtına sapladı.

— Ne yaptın Hayri bey? dedim.

— Namusumu temizledim komşu, dedi.

— Yahu Hayri bey?...

— Deme öyle komşu deme. Yıllardır koynumda yılan besliyormuşum da haberim yokmuş. Sen tut bu yaştan sonra pence-relerin perdelerini kapamadan soyun.

Hızla uzaklaştım oradan. Çünkü, babamdan nasihatlıyım:

— Oğlum, nerede bir cinayet, bir kavga görürsen sakın ha orada durma. Şayet o anda polisler gelecek olursa, kaatili bırakır şahit diye senin ardına düşerler. Ondan sonra yıllar yılı mahkemelerin elinden kurtulamazsın, derdi babam.

Üç sokak geçtim. Bıktım, sokağın ara yerine burma bıyıklı biri, zayıfca birini kıştırmış, elindeki kasaturayla boyuna adamın orasına burasına delikler açıp duruyor. Başka bir adam da, grip çıkan bıçağın istatistiğini tutuyor. Vuran, sordu:

— Kaç oldu lan Fikret?

— 73 oldu Kerim ağbi.

— Hı, yedi tane daha vuracağız. 74... 75... 76... 80...

Bıçağı yiyen adam, çoktan dünyasını değiştirmişti.

— Hayrola yahu, ne yapıyorsunuz? dedim.

Burma bıyıklı, bıçağını yaldıktan sonra:

— Gözün kör mü lan, adam öldürüyoruz işte, dedi.

— Niye?

— 80 kuruş alacağım vardı vermedi. Bizde haraç yedirecek göz varmı lan? Yemin ettim kendi kendime, her kuruş için bir bıçak dedim.

Oradan da kaçtım... Caddeye çıkar çıkmaz, hızla biri geçti yanımdan. Baktım, arkasından da elinde satırı kasap koşuyor.

— Ulan aman, nereye saklan-sam?

Ben saklanacağım derken, kaçan adam gelsin, benim arkama saklanmasın mı?

— Ağbi kurtar beni!...

— Ulan ben Cames Bond mumum be?

— Üç çocuğum var ağbi.

— Suçun ne?

— Eti beğenmedim.

Kasap geldi, bir tekme salladı bana. Tâ karşı kaldırıma fırlamışım. Başladı adamı satırıyla doğramağa...

— Al ulan işte sana, alâsından bonfile, alâsından pırzola, var mı bir diyeceğin?

O korkuyla kahvenin birine daldım. Garsona:

— Bir çay, dedim.

Gelen çay nasıl, ırmak suyu onun yanında daha nefis. Şimdi ağzımı açıp bir şey söylesem, işin ucunda kelle ısınma meselesi var.

— Çay nasıl diye sordu garson.

— Tavşan kanı garson beyefendi kardeşim, dedim.

— Biraz evvel usta birini temizledi.

— Neden?

— Neden olacak, hıyar çayı beğenmedi.

— Çok güzel kardeşim çok... Ne bilir hıyarlar çayın tadını. Al-lahaşkına bir tane daha yap şu demli çaydan!

Kahveden çıktım. Ayakkabı boyacısının biri:

— Boyayalım mı ağbi? dedi.

Pırl pırl ayakkabılarıma, son-ra da ısınan havaya baktım:

— Boya!...

Boya bittikten sonra, boyacıya elli kuruş uzattım:

— Bir lira ağbi, dedi.

— Ah, çok afedersiniz boyacı kardeşim, buyrun yüzelli kuruş.

Köşeyi döndüm. Yakışıklı gencin biri, yapışmış bir genç kızın boğazına, hem boğuyor, hem de ara sıra kızı öpüyor. Kendi kendime:

— Bu da başka bir çeşit sevişme galiba? dedim.

— Ah Şengül ah, niçin karşılık vermiyorsun o benim saf aşkıma? Şu ellerim, bir gün senin o kardan beyaz boğazına mı kenetlenecekti? Gel, son nefesini vermeden, bir daha öpeyim seni!... Uzat bana dudaklarını!... Ama seni öldüreceğim.

Yanaştım:

— Yapma yahu, bırak Perso-nel Kanununu görsün, dedim.

— İçim kan ağlıyor ağabey, dedi genç. Ama öldürmek zorundayım. İlâhi aşkıma cevap vermi-yor.

Zavallı kızcağız, gencin kolları arasından kaydı ve yere düştü. Sanki, kızı ben öldür demişim gibi, birdenbire bana dönen genç:

— Bana niçin engel olmadınız?... diye bağırdı. O, daha hayatının baharındaydı, o daha açmamış bir genceydi. Çok seviyordum onu, çok!...

Başladı kafasını duvara vurmağa.

— Yapma be kardeşim.

— Hayır, Şengülsüz yaşayamam.

— Bir şey değil, bu bina devletin. Vura vura çökerteceksin.

— Nasıl canıma kıyayım öyleyse ağabey?

— Vallahi bilmem ki... Kendini as desem, uzun iş. Beynine kurşun sık desem, tabanca alacak paran var mı?

— Yok ağabey.

— Öyleyse oto... dememe kalmadı, kendini bir otobüsün önüne attı.

Ardıma bakmadan koştum. Postanenin köşesini kıvrılınca, iki kişiyle karşılaştım. Birinin elinde ustura ve tesbih, diğerinin elinde kitap. Karşılıklı duruyorlar. Usturalı soruyor:

— Ortanın solunu kim çıkar-dı?

— İnönü!...

— İspat et!

— O deyimi ilk kullanan İnönü oldu.

— Hayır, ilk kullanan o değil-di!

— O idi!...

— Kesirim seni!

— O idi!...

— Al sana!...

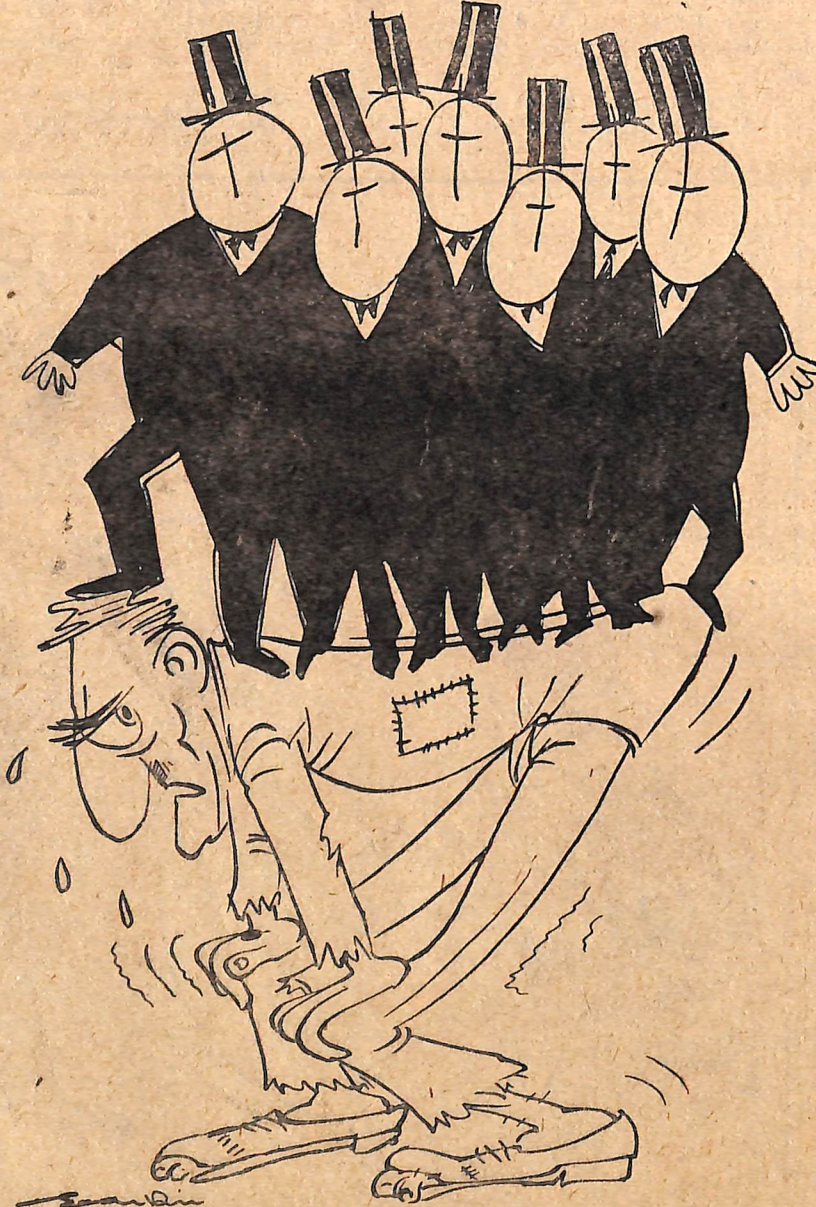
Baktım, eli kitaplınn kafası yana düştü, hâlâ ağzı açılıp kapanıyor.

— Yahu niye öldürdün bu genci?

— Allah yoluna!...

— Allah Allah!...

Dar attım kendimi Eminönü-

Vatandaş — Eyvah, bir parti daha kuruluyormuş!

Geçmiş Zaman Olur ki...

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Seyyahlara eğlence

MALÜM ya, bizim yutkunarak, iç çekerek, diz döverek hasretini çektiğimiz bir sevgili vardır. Aklı az, parası çok bir sevgili... Hani, bir ayartmanın yolunu bulabilirsek, işimiz iş: Belediyenin boş kasasından Bedestenin boş kesesine kadar, hepimizin cebi Amerikan dolarıyla dolacak!

Ondan sonrası kolay: Asma köprü mü istersin? Yap!... Şişli'den Beyazıt'a tünel mi istersin? Yap! Belediye sarayı, Vilâyet konağı, opera binası mı istersin? Yine yap!...

Seyyah denen devlet kuşundan bahsettiğimi anladınız elbet.

Fakat, gel gelelim, bu havaî mahlûkun şehrimize konmasıyla uçması bir oluyor.

Neden mi?

Gezetelerimizin verdiği habere bakılırsa, eğlencesizlikten!...

İşte, ben de buna şaşıyorum. Hem de çok, çok, çok şaşıyorum.

Efendim, bir Amerikalı Paris'te, Londra'da, Roma'da gülmeyebilir, eğlenmeyebilir. Çünkü Fransa'da otel, Londra'da lokanta, İtalya'da bar, New York'takilerin yanında birer gecekondudur.

Ama, İstanbul öyle mi?... Bir Amerikalı seyyaha günde on parmağını ısırtmak için şehrin içinde on dakika dolaşmak yeter de artar bile...

Durun, şu küçük küçük sayfada tecrübesini yapalım:

— İşte sayın misafirimiz, İstiklâl Caddesindeyiz... Pardon, çamura mı battınız? Eh, olağan şeydir bu, kusura bakmayın! Karşıda sıra sıra dükkânlar: Birinin camekânında, içinde ışık yanan bir naylon bacak: Çorapçı!... Yanında, tepe aşağı yüzülmüş koyunlar sarkan bir başka vit-

rin: Kasap!... Onun yanında, buğulu camlar arasında güller, sümbüller, karanfiller açmış bir bahar manzarası: Çiçekçi ve onun yanında kapısından kızgın zeytinya-

Edebiyat gecesi

HABERİNİZ var mı?... Divan edebiyatı bizim en kıymetli, en zengin, en milli, en Türk edebiyatımızdır!... Bunu ben söylemiyorum: Ulema efendilerimiz söylüyorlar!

Geçen akşam, Fransız Tiyatrosunda, Edebiyat Fakültesi gençlerinin, güzel, temiz, coşkulu bir sanat aşkıyla hazırladıkları Edebiyat Gecesinde biz bu sözleri dinledik!...

Ve bu sözlerin söylendiği sahneden Atatürk'e saygı telgrafı çekildi!...

Kendi kendime düşünüyorum:

Türkiye, cumhuriyetçidir. Divan edebiyatı dinidir: Mühim bir kısmını münacatlar, na'atlar, ilâhiler doldurur...

Türkiye, kadını Millet Meclisine bile sokmuştur. Divan edebiyatı, kadını şairin koynuna bile sokmaz:

Şairiz şey verir şanımıza
Giremez fahişe divanımıza!

Diye övünür... Ve o gece, Fransız Tiyatrosu sahnesinde okunan:

Bir civan kaşı sarık sarmış efendi başına!

Mısraından, şair Nedim'in sevgilisini tanımak mümkündür...

İşte milli bir kıymet, milli bir edebiyat diye, o gece, gençlere bu edebiyatı methettiler... O gece, bu edebiyat alkışlandı!

Hayır, methedilen yalnız o edebiyat değil, bütün o edebiyatın havasıdır: Cübbesiyle, kavuğuyla, aşkıyla, saltanatıyla!

Fikir dünyamızda bir Ziya Gökalp'in yokluğu meğer neler söyletebiliyor, neler yaptırabiliyormuş... Korktum!...

Yusuf ZİYA

1937

ğı dumanları savrulan bir meyhane ve onun karşısında da, sömürge mimarisinin son örneği bir mâbet: Ağa Camii!... İşte, sayın seyyah, bizler, burada yiyor, burada içiyor, burada giyiniyor ve burada ibâdet ediyoruz: Salonumuzun çiçeğinden, mutfağımızın etine kadar hepsi bu cadde... Hattâ sinemalarımız bile!

İşte Karaköy'e geldik. Bakalım, sizin üç katlı asma köprüleriniz bizim Galata Köprüsüne benziyor mu?...

Lütfen bir kenara çekilip temâşa buyurunuz. Burası nakil vasıtaları müzesidir: Limanda, rüzgâr bekleyen yelkenli mavnadan son sistem denizaltıya kadar işte hepsi karşınızda duruyor. Köprü üstünde, sütçü beygirinden motosiklete, atlı arabadan hususî otomobile, kamyonlardan hammallara kadar ne ararsanız bulunur. Köprü altında ise, bir mahalle yaşıyor!

Eveeet!... Ağızınız hayretle açıldı... Bir şaheser, değil mi? Fakat siz mübarek cedlerimizin, kollarını göğe açtığı bu Yenici dedikimiz büyük anıtına değil, karşıdaki bizim yaptığımız sefil barakalara daha çok şaşıntınız sanırım!...

Sapınız şu sokağa... İşte, Balıkpazarı!... İstanbul halkının bütün gıdası, yağı, şekeri, pirinci, unu, peyniri, zeytini, midelerimize bu mezbelelden gelir! Şu çirkefler içinde sürünen uskumrular, lüferler, barbunyalara, birazdan lokantalarımızda tavalara atılacak, ızgaralara konacaktır!

Daha?... Daha görmek, eğlenmek, şaşmak isterseniz, hay hay... Gecekondular mahallelerimiz sizi bekliyor!

Yusuf Ziya ORTAÇ

19 Mart 1953

Yedi kişiyi öldüren insan kasabı yakalandı. — Gazeteler —

Yedi kişinin kasabı...

Otuz milyonun kasabı!

SON DEFA PARIS: BÜYÜK ELÇİLİKTE ÖTÜRÜ

ANKARA mektuplarına dalma-
dan son defa Paris'i anahm. Bi-
liyorsunuz, ordaki büyük elçiliğimiz,
Prenses dö Lambal'ın eski konağı...
Prenses dö Lambal, hani şu Mari
Antuanet'in arkadaşı, Fransız ihti-
lâlinin ilk öldürülen prensesi... Yapı
onunmuş, sonradan tınarhane ol-
muş, Maupassant, Beaudelaire, Gé-
rard de Nerval, dâhiyâne delilikleri-
nin bir süresini burada geçirmişler.
Geçmiş zengin...

Güzel de... Sonradan yapılan ona-
rım, içini kuşa çevirmişse de...
Banyolarında, at koşturabilirsiniz...

Paris için büyücek bir bahçesi
var. Eskiden, Sen kıyısına kadar
inermiş... Sabahleyin dallarının yeşi-
li, pencerelere vuruyor, insanın için-
de ümitler yeşererek...

Bir orijinalliği var: Gece 10'dan
sonra, zelzele olsa, üstünüze yüz
bin şifalar, ihtilâl olsa (olacak değil
ya), ne olsa, dışardan telefonla içe-
rini aramak imkânsız. İçerden dışar-
sım, evet. Pırt diye bir yan düğ-
meyle, kime isterseniz çengel atabi-
liyorsunuz... Dışardan: İm-kân-sız!..

Allah Allah, olaylara da ne oluyor
yani, geceyi seçmesinler koskoca
gündüz varken!

Telefon tertibatı öyle. Alındığı za-
man yapı, çok paraya mal olmuş, te-
lefone sıra gelmemiş. Ondan sonra
fem, yarım düzine elçi gelmiş geç-
miş ve gecenin sadece davetlere yat-
kın olduğunu düşünmüşler ki, dün-
yayla, gece 10'da bağlantıyı kesme-
yi bunca normal bulmuşlar...

Kime duyursak ki?...

POLONYA BÜYÜK ELÇİLİĞİNDE DÂVET

Yaşlanıp kuruyan bir Mayıs gü-
nü... Polonya Dışişleri Bakanı Rap-
lecki şerefine, öğle vakti bir kabul
tertip edildi Polonya Büyükelçiliğin-
de... Bu öğle kokteylleri artık mo-
da, kimseyi işinden gücünden, uy-
kusundan alıkoymuyor. Salonlarda,
Ankara Ankara'yla karşılaştı.

Her çevreden insan çağırın elçi-
liklerden biri Polonya Büyükelçiliği.
Kapıda, bir kazanın dize getirdiği ev
sahibi, bastonuna dayanarak, kon-
uklarını karşılıyordu. Elçi, yetmiş
bir baharına rağmen dinçti çok.
Başbaşa konuşunca dünyanın en il-
ginç insanlarından... Başbaşa olma-
yınca, herkes gibi...

Sarışın üzre Dışişleri Bakanı ve
eşi ve Çağlayangil dostumuz, nede-
se geç geldiler. Ahastelikler adamı
Çağlayangil, daveti aceleden terke
mecbur oldu... —Va-ziii-fe... Akar
sular durur bu sözün önünde, hele
akar su olmazsa...

Kimler mi vardı? Ankara Ankaray-
la karşılaştı dedim... Kor diploma-
tik ki, içersinde kimse bana çarpıcı
tesir yapmadı... Kor nondiplomati-
ğin arasında, eski revölüsyonerler
vardı, kuzu kuzu. Dünyalarda, eski
revölüsyonerler kadar kuzulaşan
canlı yok... Sami Küçük hariç... O-
nun gözü bile ısırtıyor, İnönüvâri...

Arasında, gazeteciler vardı... Baş-
ta, diken diken, kendisine yaraşan
bonesiyle Müşerref Hekimoğlu. Son-
da... unuttum...

A.P.'liler bolluktaydı. C.H.P.'liler-
den, herkesi Kasım Gülek temsil e-
diyordu. Düşünün ki bir zamanlar,
şimdi C.H.P.'den kopanlar, onu saf
dışı bırakmak istemişlerdi... Ne der-
sin İnönü? Tekkeyi bunca bekleme-
nin ödülü olmamalı mı?... Bir cid-
diyet havası dolanıyordu başının üs-
tünde. Gene el sıkıyordu ha bire,

— Pes doğrusu, Paşa... Adam yemekte bizi geçtin!

amma güleç değildi: Evlendiğini söy-
lediler... Kendisi ne yalanlıyor, ne
doğruluyor. Halbuki evlenme bir
akt-ı sosyal'dır, daha fazla başkala-
rı için aktedilir!...

Hanım, iyiydiler, öğle vakti iyi
olunacağı kadar. «Trompe l'œil»,
göz aldaticılıklara pek baş vurulamı-
yor öğle vakti... En iyileri?... Hep-
siydi. O arada, İpek Menderes'in
modern Nefertiti profilini, Canan A-
taman'ın Yörük Güzeli tipini (Tica-
ret Müsteşarının kızı), Sevim Ata-
man'ın (annesi) iddiasız zerafetini,
Rebap Kulay'ın (hep ismi geçer
mondanite sütunlarında), o zamana
kadar, ensede boğulmuş Fransız ih-
tilâlcisi saçlarını döküp dalgalandır-
masını herkes zevkle seyretti.

Yanağından kan damlayan (ma-
şallah!) bir Şinasi Osma, kalabalığı
gâh sağa gâh sola istifleyerek dola-
şıyordu...

VE OPERA...

Akbaba, orda en büyük mutlulu-
ğum, Opera Genel Müdürünün beni
Norman'ın son temsiline çağırması
oldu... Opera'ya ayak basmayalı o-
rada bir şeyler olmuştı, iyiye doğ-
ru... Mise en scène, müzik, her şey
doyurucuydu... Nasıl olmuştı ki?...

Bir de yeni bir soprano var. Kı-
zıl saçlı. Operaya hep son dakkada
yetiştiğimden bir program edinemi-
yorum bir türlü ki, isimlerini belli-
yeyim...

Belliyemediğim genç soprano, bel-
lenmesi gereken cinstendi, ses ba-
kımından. Pürüzsüz, değişik bir se-
si vardı, elli senede bir insan kıza-
na nasip olan Daha «full» kullana-
mıyordu o sesi... Daha jestleri rahat
değildi, fazla «Composé» ydi. Hare-
ketsiz dururken, dudaklarını ikide
bir büzüyordu. Tabii ufak kusurları

da söyleyeceğiz, ama beş sene son-
rası için, bir vaaddi genç soprano,
büyüğünden... Eğer tanıdığım bazı
sopranoların hayatına sapmasa... Şu
hayat yani: Tembellik, umursama-
mak, vücuduna yağ bağlatmak, oku-
mamak, sanatını sadece lâkırdıyla
saymak...

Bizde bazı yıldızcıklar görürüm.
Büyük lâflar ederler: Herkes büyük
lâf eder bizde!...

— «Ben tiyatro için ölürüm» gibi.
İnsan kıramıyor, amma diyesini
dese oncağızlara, fena olmaz:

— «Ölmeğe lüzum yok... Bir sa-
natkâr gibi yaşasan yeter»...

Onun için, kendini kollasın, kızıl
saçlı genç soprano! İsmi?... Sayın
Aydın Gün. Bütün Anadolu'nun bu
ismi duymasını isterim Operadan...
Sadece isim duyuyor Anadolu ama
şimdilik böyle, n'apalım!...

Nimet ARZIK

Yazısız

Hekimsiz medeniyet

VEDAT SAYGEL

YENİ öğretmen, kahvede topladığı köylülere:

— Elele verir, samimiyetle çalışırsak, asrımızın nimetlerinden yararlanılır, medenî dünyanın insanları arasına karışabiliriz, di-yordu. Köylüden çıt çıkmıyordu.

— Meselâ, şehirle bağlantı ku-racak yolunuz var mı? diye soru-yordu. Kimse ağzını açmayınca, ecvabını gene kendi veriyordu:

— Yok! Mikropsuz suyunuz var mı?... Yok! Işığınız var mı?... Yok! Yılda bir kerecik olsun doktora görüldüğünüz var mı?... Yok!

Köylü iyiden iyiye sıkılmaya başlamıştı.

— Biraz fedakârlıkla bana yar-dımda bulunursanız kısa zaman-da bütün yoklar var olur, atala-rınızdan kalan bu güzel köy, se-faletten kurtulur!

Öğretmen konuşmaya başladı-ğında beri sardığı kaçak tüttün-leri tabakasına yerleştirmeye ça-lışan Durmuş:

— Boşuna nefes tüketme bey, dedi. Sana canımız kurban! Yol iste, yol yapalım. Işık iste, evine fener takalım. Su iste, ırmaktan güğümle taşıyalım. Yalnız ne var ki, medeniyetin hekiminden, tohturundan söz etme bize!

Bu çıkış karşısında şaşırان öğ-retmen sordu:

— Neden?...

— Medeniyet tohturunun bize ettiği işin acısı hâlâ yüreğimiz-den çıkmadı da ondan!

Öğretmenin bir şey söylemesi-ne fırsat vermeden, Durmuş'un ağzından Rüstem sözü kaptı:

— Gel sen hekimden cay da, başka şeylerden lâflayalım bey.

— Peki ama, doktora karşı duyduğunuz güvensizliğin sebebi ne?

— Orasını bir biz biliriz, bir de Allah, dedi Rüstem.

— Çağırdınız da, hastanıza mı gelmedi?

— Yoo, günahı boynumuza...

— Hastanıza muayene mi et-medi?

— Öylesi değil bey...

— Yanlış ilaç mı verdi?

— İ-h.

— Peki, n'oldu hastanız?

— Sıkılmazsan anlatalım bey.

Bir zamanlar bizim buralarda yaman bi pelvan vardı. Şimdi sana yalan gelir, bize gerçek, iki büküm edip ardından iteklemen, nah bu gayifenin gapısından sığdıramazdın! Bi kolları vardı mübarek kol değil, ağaç gövdesi! En ünlü pelvanlarla güreş tutar, çevrelerinde bir iki dolan-

mada pes ettirirdi! Hey gidi aslan, hey... Bi nâra koyverdi miydi bütün köy halkı, «Deprem var» diye otlığa dökülürdü! Anlayacağın, köyün namını cihana duyurmuştu!

İşte bu pelvanın dizinde önceki güz bi çıban çıktı. Çıban ufarak bi şey ya, acısı büyük! O koca adam aştan uykudan kesildi, sızıdan kıvrır kıvrır kıvrıyor! Kendi uyumadığı bi yana, sabah lara dek ünneğinden, köylüyü de uyku tutmaz oldu. Bizi aldı bi telâş... Ya geçmez de araz bırakırsa?... Hem bu şanlı şerefli pelvanın, hem de milletin hali nicolurdu?

Allahtan bizim buralarda ilim irfan sahibi kimseler çoktur bey. Çukurköy'lü Rıza:

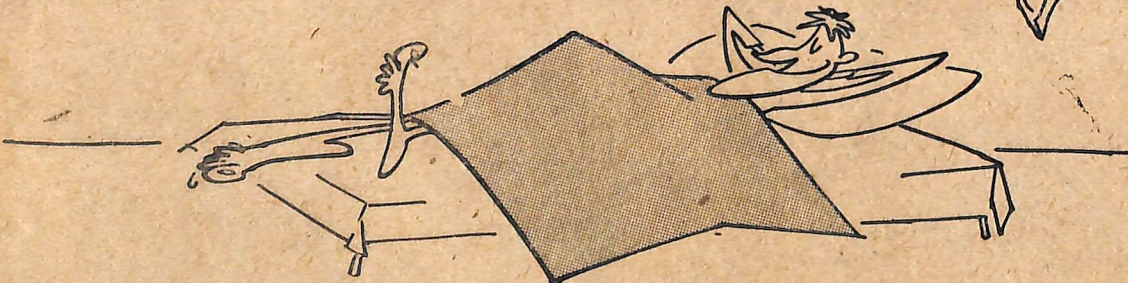
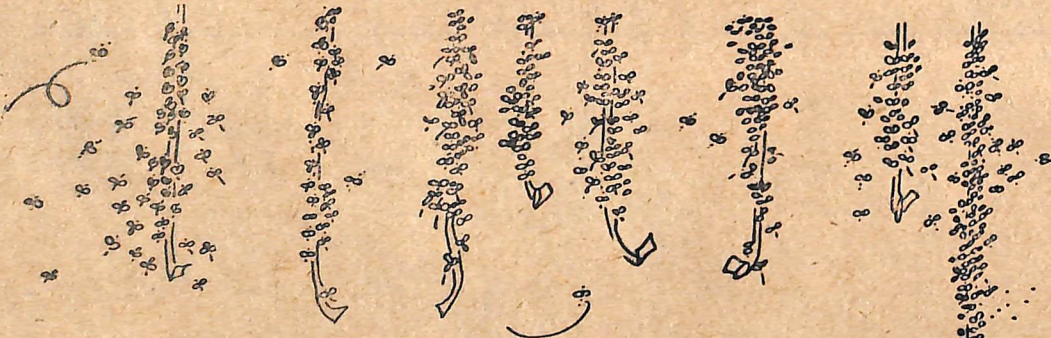
— Hiç durman, diye habar salmış. Yaraya çentilmiş soğan sarın.

Sardık. Devresi gün Memiş'in koca ninesi:

— Amanın, dedi. Kimin aklı-na uydunuz da, bu halı karıştır-dınız? Böyle yaraya çentilmiş soğan sarılır mı?...
— Peki nidek?
— Gazlayın ki, kanın zehirini alsın!

Gügüklerin Hasan:
— Ülen ötüne gelen bi ilaç ver-

— İngiltere bizden sinek istiyor. —

Sinek döviz getirir!...

miş, pelvanın bacağına deneme tahtasına benzetmiş, dedi. Yaraya gaz çalındığı nerde görülmüş? Tezekle sıvayın gitsin!

Sığırtaç Zelo:

— Hangi akli evvele uydunuz len, dedi. Yaraya tezek netsin? Vurun ısırgan otunu!...

Vurduk ısırgan otunu da... Vurduk emme, Allahını seven bi-zim pelvanı dutmasın! Eskiden sadece ünneğ adam, başladı mı tren düdüğü gibi ötmeye!...

Otuz iki gün sınıadık, bir bacağındaki çıban yavrulaya yavrulaya iki bacağına kapladı! Şaşıktık kaldık! Köylü sağa sola koşuşup durur, pelvan:

— Ben bi çıbana da, onun sızısına da razıyım. Aman ağalar n'olursa sizden olur, beni eski halime döndürün, diye tutturur.

Benim beşim iriliğindeki pelvan, çocuklar gibi sesli sesli ağlıyor!

Sarı Hafız:

— Len ağalar, dedi. Biz bunu yara belleyip gittik emme, nazar olmasın?

Kitabı açtı ki, hem de nazar! Biz bi yandan cıvardaki ilimli hocalara habar salarken, Sarı Hafız da ilk yardım olsun diye pelvanın habasının kabrinden salâ vakti iki avuç toprak alıp su-da eriterek, taze taze içirdi!

Bi kere derdi keşfedilmişti ya, hocaların gelmesini bekliyorduk gayrı! Ha bugün gelirler, ha yarın derken, pelvan makam değiş-tirmesin mi? Önceden:

— «Ay ayaklarım, oy basamı-yom» diye ünneğ adam döne-klik edip başlamasın mı, «Oy böğ-rüm!... Ölüyüm anam!» deme-ye...

Yatak yorgan dayanmıyor pelvana! Yırtıp yırtıp atıyor!

Ülen oğlum bacakların geçme-den, yeni bi hastalığa tutulmak yakışır mı sana?...

— Aman ağalar, diyor, varsın bacaklarım sonraya kalsın. İlkın şu karnımın yanlarındaki sızıyı durdurun hele...

Hadi durdurak emme, «Dur» demekle sızı durur mu?

Ali Çavuş askerliğini vizite eri olarak geçirdiğinden eli de, aklı da böyle işlere yatkındır.

— Midesini şiştirmiş, dedi.

Tezden bi şeyler yaptı yakış-tırdı, günde üç öğün içmesini tembihledi.

Üstünden iki gün geçti geçme-di, bi akşam vakti pelvanın evin-den bi feryat koptu, gayifenin camları zıngır zıngır öttü! Fırla-yıp gittik ki ne görek?... Pelvan yerlerde sürünüyor!

— Len bu halin ne?...

İki gözü, iki ırmak pelvanın!

— Getti midem, diyor. Bacak-larımın sızısına da, böğrümün sancısına da razıyım, emme velâ-kin kurtarın midemi!

Başbaşa verip çare aramaya başladık.

— Anlaşılan bu oğlana ilaç ya-ramıyor, dedik. Ne yutturduksa illeti geçmedi. En iyisi ilacı ke-sip, hocalar gelene kadar kendi haline bırakalım.

Muhtar:

— Olmaz, dedi. Başlamışken bütün ilaçları sınavalım. Nasıl ol-sa sonunda ya ilaçlar biter, ya da pelvanın hastalığı!...

Biz böyle kendi aramızda çeki-şip dururken, aşağı köyün öğ-

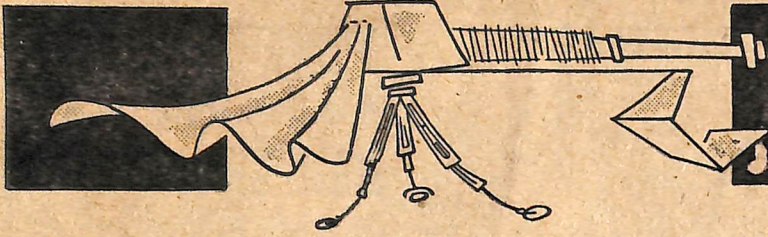
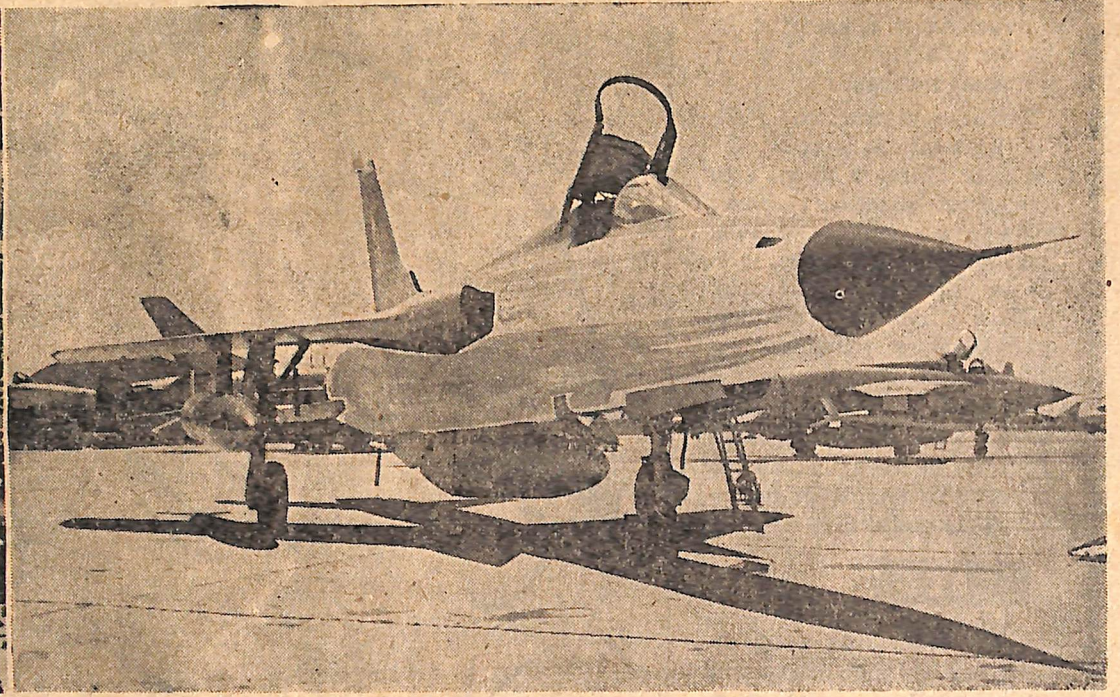

foto akbaba

Jet Bakan

Ve makam arabası!

retmeni nerden habar almışsa almış, yanına da iki candırma katıp:

— Bu adamı kocakarı ilaçları ile öldürmenize göz yumamam, diye çıkıp geldi!

— Ülen bey, öldürmek kim, biz kimiz? Bu adam bizim canımız ciğerimiz. Öldürün desen bile elerimiz varır mı?...
Maksadı başkaymış meğer:

— Ya kasabaya götürüp bi doktora gösterirsiniz, ya da ben sizlere yapacağımı bilirim, diye dayattı!

Hoca neyse emme, devletin candırmasına karşı konur mu?

— Haydi hem bunların gönüllerini edek, hem de medeniyetin hekimini görek, diye pelvanı bi kağıya atıp, kasabanın yolunu tuttuk!

«Hekim, hekim» diye yırtındıklarına göre, bi bildikleri vardı elbet. Şöyle bi bakışta pelvanın derdini anlayacak, bi kaç kutu merhemle ayağa kaldırıp, güreş tutması için çayıra salacaktı zaar.

Gel gör ki, kasaba hekimi de bizden fazla bi şey bilmiyormuş. Eski urba alıyormuş gibi sağına soluna bi baktı:

— Hayır yok, bu adam çürümüş, dedi.

Aman bey, bu kütük mü ki çürüsün?

Hastanın şehirde bi hastaneye yatırılıp, tepeden tırnağa iyice bi onarılması gerekiyormuş.

Pelvanın çifti çubuğu, köyde nesi varsa ucuz pahalı satıp, Ali Çavuş, Memiş, bir de ben, yenden düştük yollara! Cazgır gibi bağırarak pelvan sırtımızda, şehrin en ünlü doktorunun karşısına dikildik.

— Zoru neresinden? diye sordu doktor.

— Zoru olmadık yeri yok ki bey, dedik. Hangi birini sayak?

Sıkı bir muayeneden geçirdi:
— Hemen hastaneye yatırılınsın, dedi.

Yatırdık pelvanı. Doktor:
— Heyete çıkarılınsın, sonucunu size sonra söylerim, dedi.

Heyet kapısında dikilip akşamı yaptık. Hani maksadımız pelvanı görelim de, bi isteği olup olmadığını soralım. Odadan ilk çıkan doktor:

— Mide perişan, dedi. Ameliyat gerekecek!

Gariptir, acıyın dememize kalmadan başka biri:

— Böbreklerle safra kesesinde hayır kalmamış, dedi. Kesilecek!

— Bey ocağınıza düştük, bunun bi kolayı yok mu derken, en büyükleri:

— Bacaklar bitmiş, dedi, ikisi de gidecek!

Donduk kaldık! Len gardaşım, hani medeniyetin doktoru adamı iyi ederdi? İyileşmesinden geçtik, pelvan kurban ediliyor!

— Etmek doktor, dedik. Bu kadar insafsız olman. Karşınızdaki gâvur değil, bi müslüman evlâdı...

Bana mısın demiyor doktor: Sorduk:

— Peki neresinden kesilecek? — Dizlerinden!...

Pelvan sırf kendi bağırduğundan, doktorun dediklerini duymuyor. Susturup sorduk:

— Vaziyet böyleyken böyle... Sen ne dersin yiğit?

Ağzını kulağına dayayıp:

— Pazarlık edin emmi, dedi. Analarının gözüdür bunlar. Pazarlığa girişin. Ne kadar az kestirsek, kâr kârdır.

Ben pek pazarlık bilmem ya, bizim Ali Çavuş:

— Bey, dedi, parasının pek kıymatı yok emme, gel şunu dizden değil de, bileklerden kes!

Bi pazarlık, bi pazarlık, adam santim inmiyor! Sonunda pelvan:

— Bırakın kessin gayrı, dedi. Bitsin şu sızılar!

Bacaklar gitti, öteki ağrılar yerli yerinde... Böbreklerin taş bağladığını söyleyen hekim:

— Yaşamamasını istiyorsanız, ameliyat geçirmesi şart, diyor.

Bi yandan Memiş:

— Gardaşım pelvan kısaldı kısalacağı kadar, hiç olmazsa kalan kısmını kurtaralım, diye başının etini yiyor!

Ali Çavuş, pelvana:

— Yörü len, diyor, yoğunsam kese kese tüketecek bunlar seni!

Oğlan canından bezmiş:

— Bırak emmi, diyor. Alacaklarını alsınlar da, kalan yerim sancısız kalsın.

Uzatmayalım, bıçağı kapan asma kütüğü gibi budadı pelvanı! Son ameliyatta safra kesesi alınacaktı. Odadan pelvanın çıkmasını beklerken, doktor çıktı:

— Aman bey, dedik, bizim oğlandan ne haber?

Gözleri ıslı ıslı:

— Kurtuldu, dedi.

Sevinçten uçan Memiş:

— Elinize sağlık bey, dedi. Başka nesi kaldı?

— Sırtındaki yepyeni urbaları...

Sözü biten köylüye öğret sor-du:

— Peki pehlivan?...

— Kesile kesile ondan bi şey kalmamış bey, dedi köylü. Medeniyetin yolu, ışığı neyse emme, tohturu mu?... Dağlara taşlara!...

Olmıyacak işler

Anlayış bekliyoruz kuru kuru lâf değil.
Küskünlüğün süresi altı aydan geç olmaz.
Eski sevgilileri unutmak insaf değil:
Eskisi olmayanın yenisi de hiç olmaz.

Tenlerde hoş kokular, gözlerde câzip renkler,
Kısalдықça kısaldı hanımlarda etekler.
Bunları göre göre ne halt etsin erkekler?
Zevk sahibi kişinin yüreği kerpiç olmaz.

Korkuyu yok etmeli âşıkların düşünden,
Haz duymalı kızların o tatlı gülüşünden.
İşi biten kadının kavgasız dönüşünden
Daha büyük mutluluk, bedava sevinç olmaz.

Pintiler hesap etsin kurusu kurusuna,
Yaşlılar zor tırmanır gerçek aşk yokuşuna.
Bu kadar nazlanmalar, boyanmalar boşuna:
Ne miktar özense de kart tavuk piliç olmaz.

Salâhattin KUTLU

Vedat SAYGEL

YEDİ

PAZARTESİ

25 yıl sonra...

Sabah sabah iç karartıcı bir haber: «Türkiye 25 yıl sonra ormansız kalacaktır!»

Yalnız ormansız mı?... Bilim adamlarımızın açıkladığına göre, Türkiye 25 yıl sonra yolsuz kalacaktır; sanki suyu varmış gibi, susuz kalacaktır; gençliğin artışı oranında okul yapamadığı için, okulsuz kalacaktır; sahilleri parselleyenler yüzünden, sahilless kalacaktır!

Ve yıllardır dilden düşürülen «Mâmur ve müreffeh Türkiye» dedikleri, galiba hiç bir şeyimiz kalmadığı zaman kurulmuş olacaktır!

SALI

Bir bana, bir sana

Devlete ait olan kampların yarısı turistlere ayrılacakmış.

Öbür yarısına da nasıl olsa bir takım açığözler sahip çıkacak, geriye kalıyor gerçek ihtiyaç sahiplerinin durumu... Fakat yetkililer ona da bir formül bulurlar elbet. «Bu bana» derler, «Bu sana» gene güneş görmeyen tek gözlü gecekondu odası kalır garip memur Hasan'a!...

ÇARŞAMBA

Teknik arıza

Revizyondan geçen kabine-nin yeni Sağlık Bakanına, gazeteciler güzel bir isim taktılar: Jet Bakan!

Resimli roman kahramanlarını izler gibi, şimdi Jet Bakanımızın maceralarını izliyoruz.

Demirel başını uçağın kapısına çarptı. — Gazeteler —

Kalkınma!

«Jet Bakan, gece yarısından sonra bir hastaneye baskın yaptı!»

«Jet Bakan, kapıcı tarafından hastaneye alınmadı.»

«Jet Bakan, asansörde mahsur kaldı!»

«Bir gece içinde Anadolu'dan Trakya'ya geçen Jet Ba-

kan, hastaneleri bakımsız buldu!»

«Zeynep Kâmil Hastanesini denetleyen Jet Bakan, gördüklerinden son derece memnun oldu.»

Jet Bakanla ilgili en son haber de, bugünkü gazetelerde: «20 günde 12 il dolaşan Jet Bakan yoruldu!»

GÜN

PERŞEMBE

Anahtar kimde?

Yeni partinin prensiplerini açıklayan Feyzioğlu, «Kırksekizlerin hepsi de kurucu sayılıyor» demiş.

Yaa... Peki, kim kuruyor kuzum bunları?...

CUMA

Her çatışta...

İnönü, «C.H.P.'den ayrılanlar, bize çatarak yaşar» demiş.

Sayın Paşamızla aynı fikirdeyiz. Yalnız bizi düşündüren, her çatışmada elli kişilik bir parça koptuğuna göre, acaba bundan sonra C.H.P. nasıl yaşar?

CUMARTESİ

Mesele

İstanbul'un çöp meselesi, parasızlıktan ortada kalmış.

Habere sevindik doğrusu... Çünkü bizim bildiğimiz, çöp meselesinden başka imar meselesi ortadaydı, trafik meselesi ortadaydı, su meselesi, elektrik meselesi, mesken meselesi, sağlık meselesi, hattâ hattâ İstanbul'un kendi bile ortadaydı. Demek teker teker hepsi halledildi, şimdi yalnız çöp meselesi ortada kıldı!

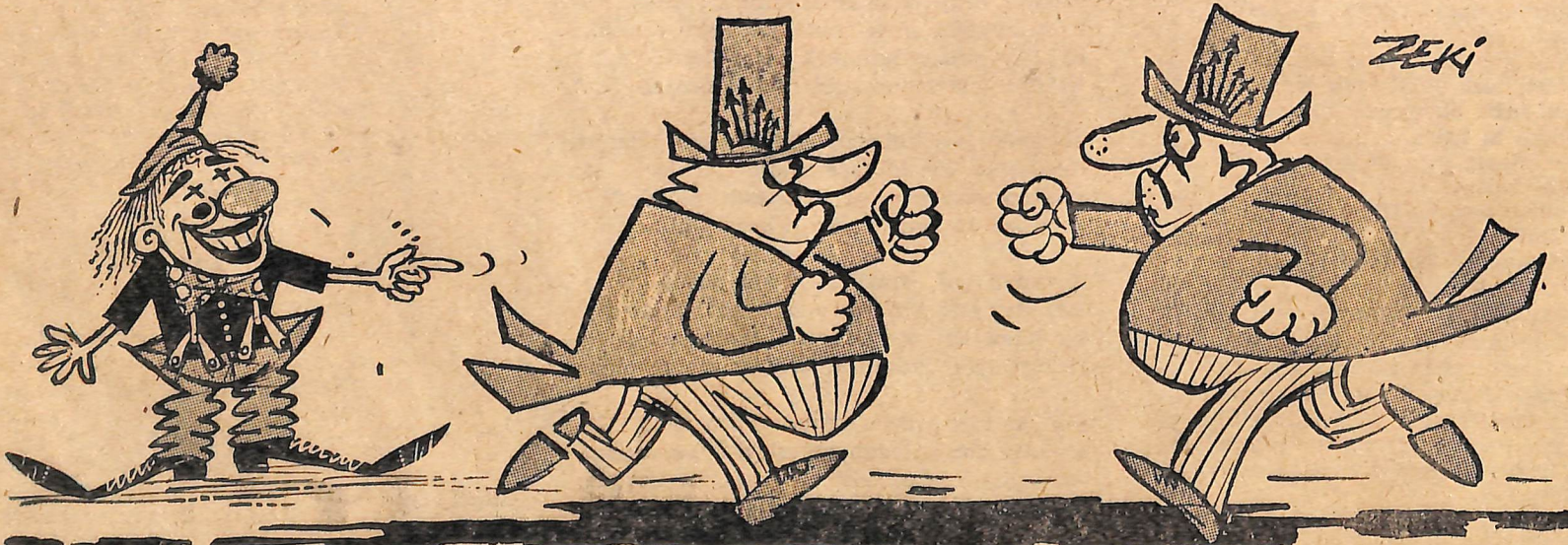
PAZAR

Mücadele

Parti teşkilâtı gibi çalıştığı gerekçesiyle, istifa eden 30 temsilci, Komünizmle Mücadele Derneğine cephe almış.

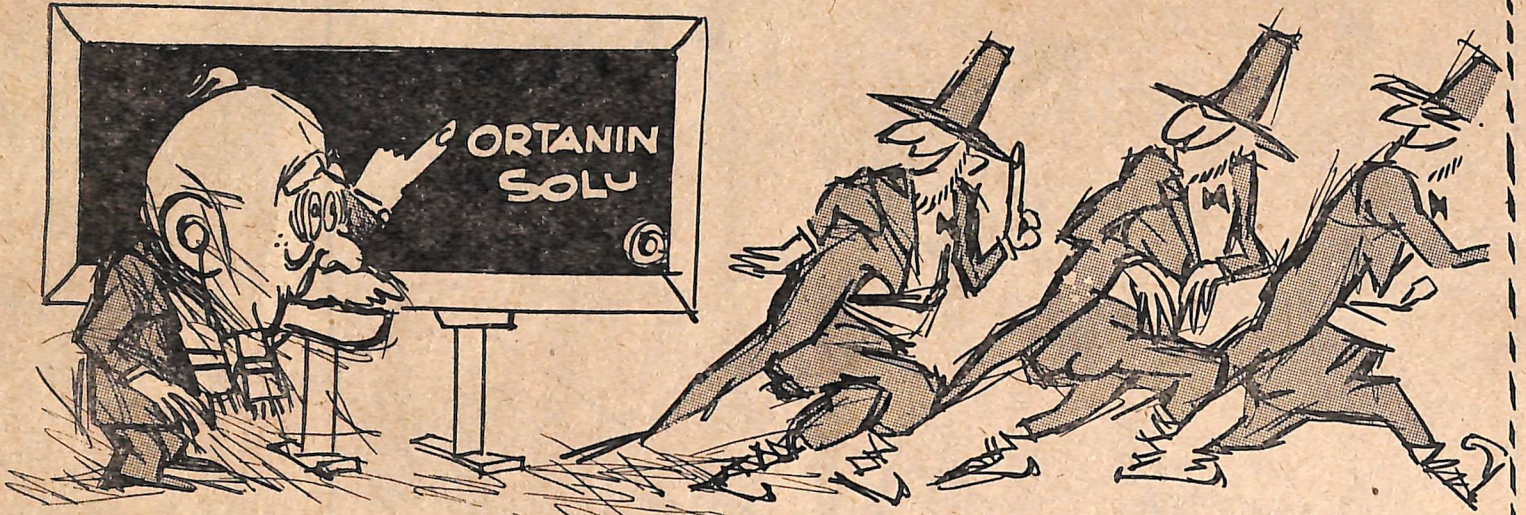
Eh, dernek tabelasındaki «Komünizmle» sözcüğünü değiştirip, tabelâyı şöyle yazmak gerekecek galiba: «Üyelerle Mücadele Derneği!»

C.H.P.'de ikilik büyüyor. — Gazeteler —

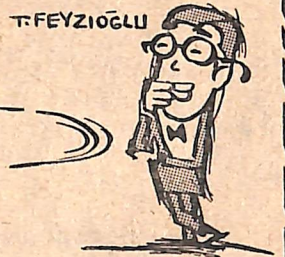

— Kah, kah, kah... Verin öpeyim elinizi üstadlar!

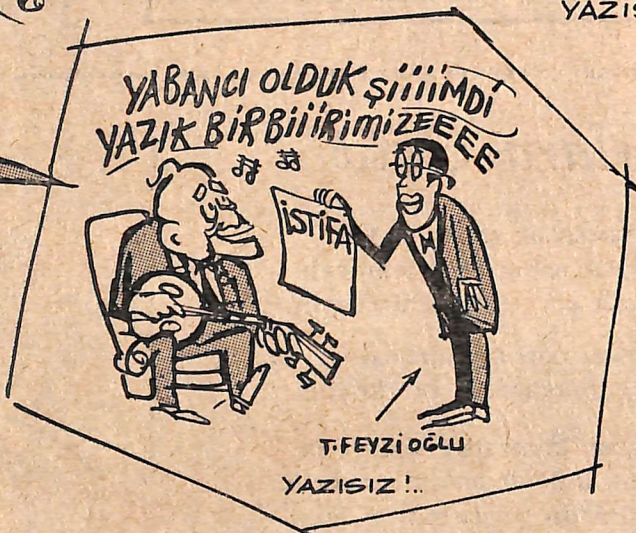
KAYSERİ CHP TEŞKİLATINDA İSTİFALAR BAŞLADI - Gazeteler -

- OKUMAMIZ YAZMAMIZ YOK AMMA , KAYSERİLİYİZ PAŞAM !..

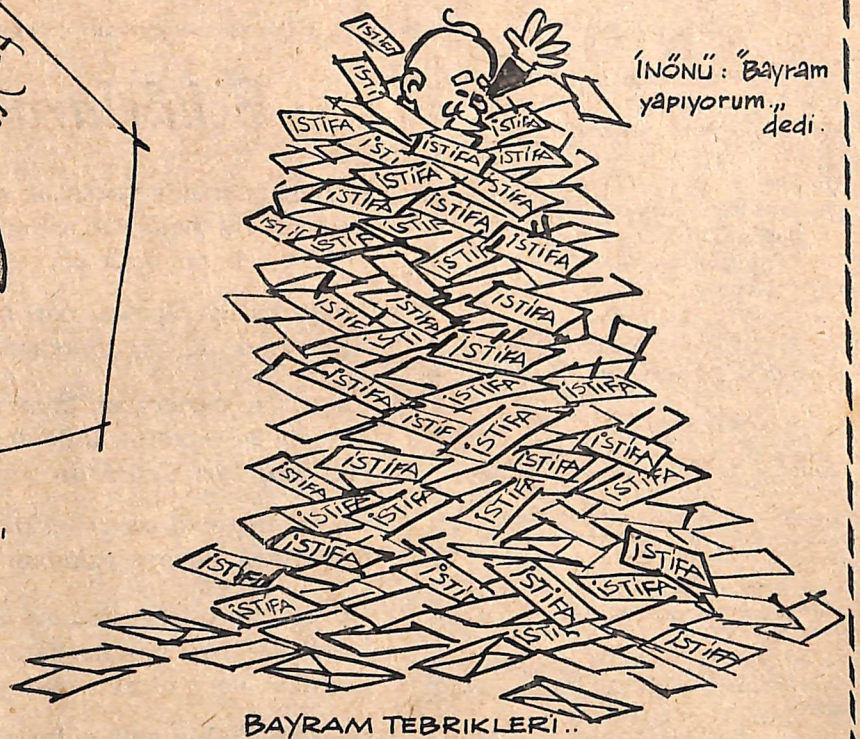

YAZISIZ

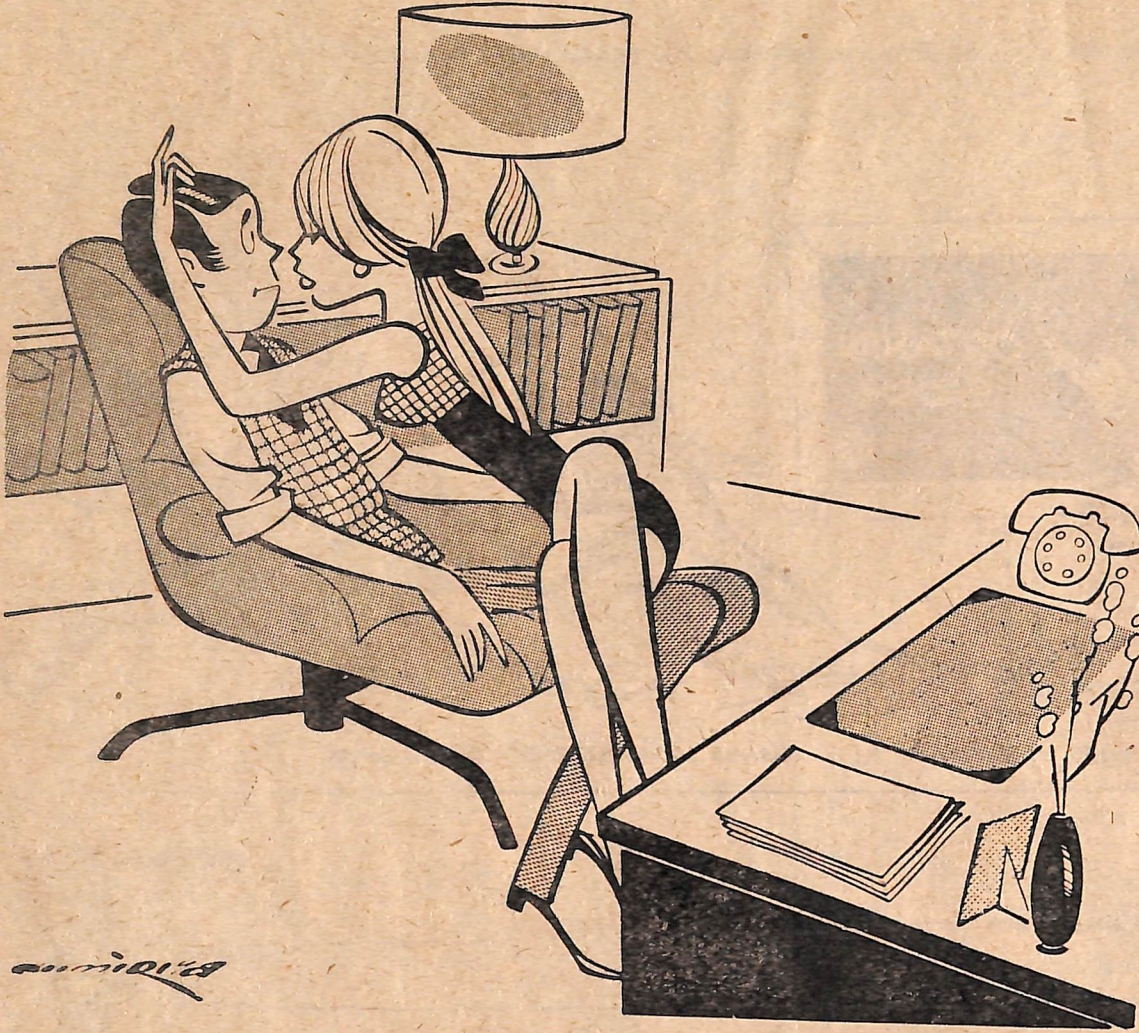
İNÖNÜ: "Ben rüya görmem," dedi

- Gördüğüm rüyadır inşallah !.

BAYRAM TEBRIKLERİ..

— Seninle evlenmek mi, deli miyim ben?... Yerimi başka birine bırakayım!

Müdür.

— Bu mini-etekle memurlar arasında benim odamda çalışacaksın!...

Mantık

Ayşın, Aysel'e yan yan bakarak alaylı bir tavırla sordu:

- Demin seni sarılarak öpen adam kimdi kuzum?
- Eniştem.
- Ayol nasıl enişte o öyle?
- Neden?
- Nedeni var mı ayol, seni yiyecek gibi öptü.
- Öyledir o, aldırma.
- Peki ablan kıskanmıyor mu?
- Ben onu kıskanıyor muyum?

Müştemilât

Newyork'ta turist olarak bulunan bir İran'lıya, dünyanın en büyük binalarından Empire State Building'i göstererek nasıl bulduğunu sordular.

İran'lı bakıp bakıp, küçümseyerek dudaklarını büktü ve şu cevabı verdi:

— Bizde böyle evcikleri apartmanların yanına müştemilât olarak yapıyorlar...

Ne arıyormuş

Orta yaşlı adam, yirmi dakikadan beri bir telefon kabininin önünde bekliyordu. Kabinin içindeki genç kadın durmadan telefon kataloğunu karıştırmaktaydı. Nihayet sabırsızlanan erkek kapıyı aralayarak:

— Aradığınız numarayla bulmanıza yardım edebilir miyim madam? dedi.

Genç kadın kırılarak:

— «Çok çok teşekkür ederim» dedi. «Ama ben numara aramıyorum. Bir arkadaşımın çocuğu doğacak da ona isim arıyorum!»

Bekârlara Öğüt

Kafanızın içinde varsa bir parça beyin,
Ey bahtiyar bekârlar sakın ha evlenmeyin.
Evlilik cehennemdir siz ne dersiniz deyin.

Onu arzu edenler şuursuz bir sarhoştur,
Evlü erkek ökseye yakalanmış bir kuştur.

Esmerler, sarışınlar, kumrallar sizin için,
Evlenip bir kadına kul olmaktan vazgeçin.
Her gün ayrı dudaktan sevda şarabı için.

En mutlu evlilikten bekârlık daha hoştur,
Evlü erkek ökseye yakalanmış bir kuştur.

Boş bir ümit uğruna taşla tohum ekilmez,
Bu geçim zorluğunda kadın kahrı çekilmez.
Evliliğin derdini evli olmayan bilmez.

İki günlük bir evli gülmeyi unutmuştur,
Evlü erkek ökseye yakalanmış bir kuştur.

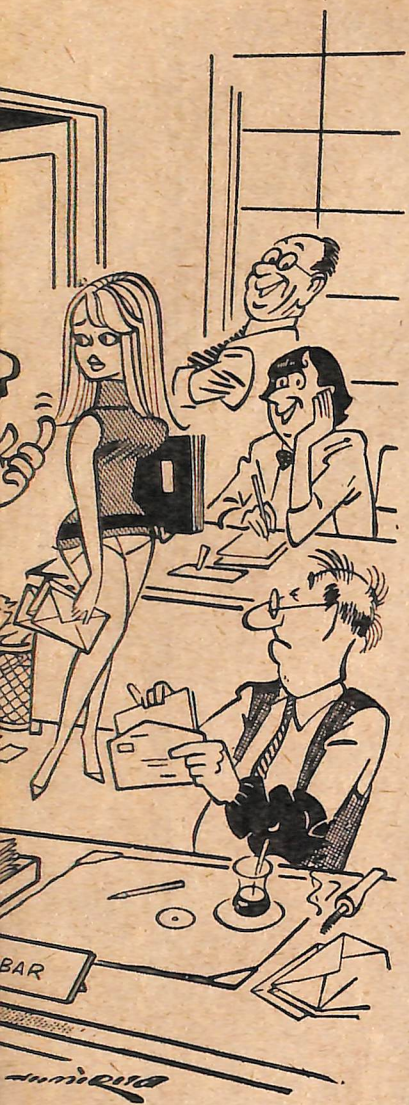
Yaklaşın ben söyleyim siz de bana hak verin,
Hanımlar işitmesin, kulağı vardır yerin,
Hayatı kâbuslarla geçiyor evlilerin.

Evlilik buz üstünde yapılan soğuk duştur,
Evlü erkek ökseye yakalanmış bir kuştur.

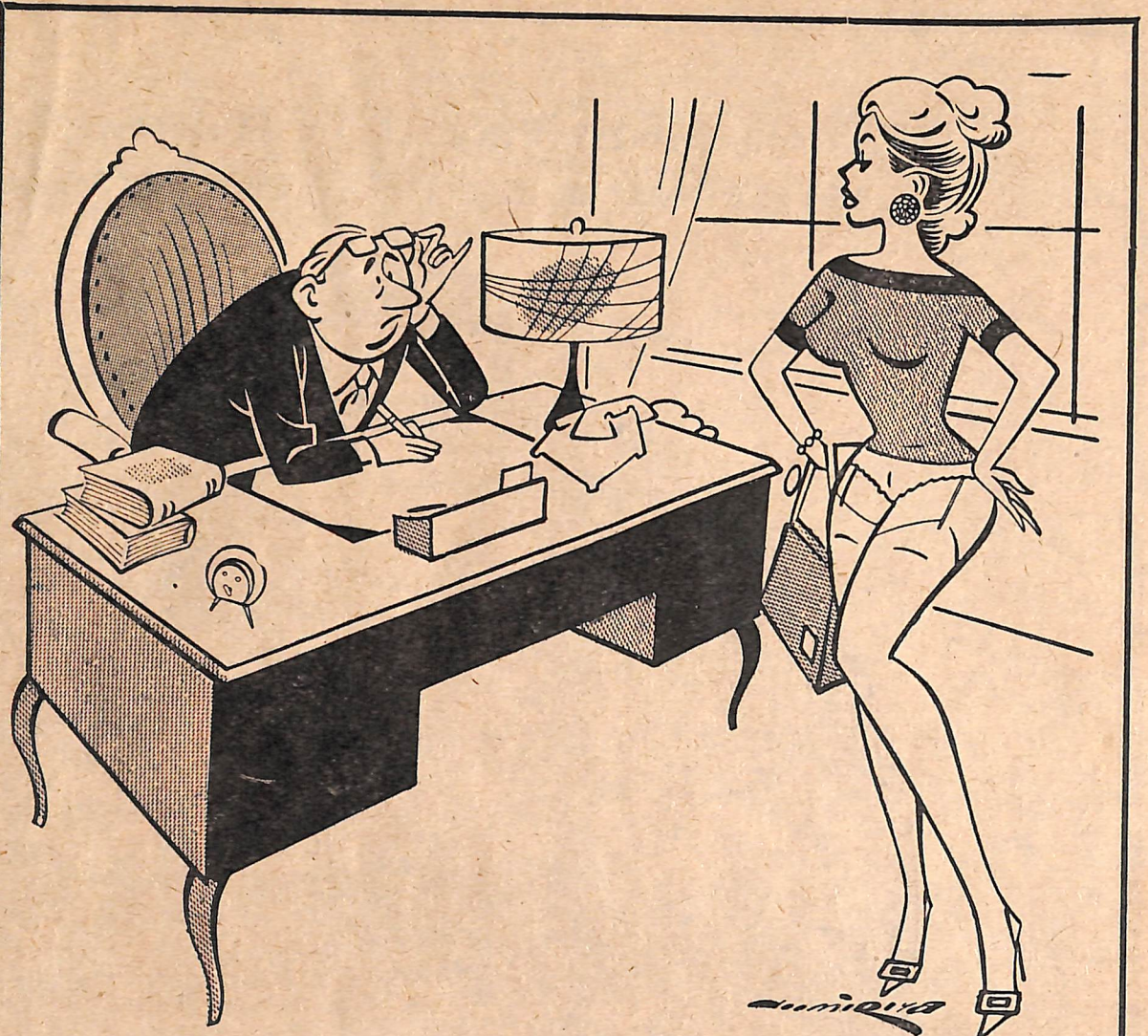
Aile hukukunda değişmez bir kuraldır,
Sen kiral olsan dahi evde hanım kıraldır.
Haddine düşmüş ise bir gün ona baş kaldır.

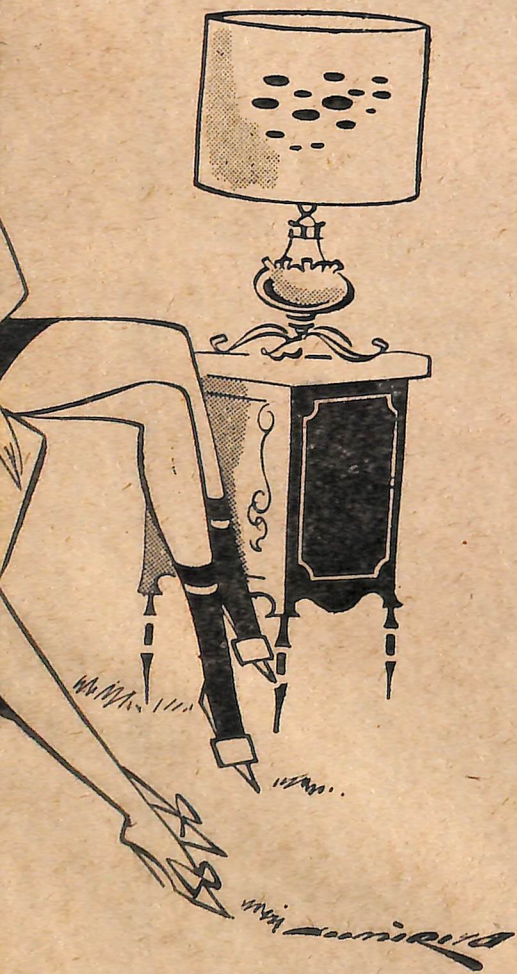
— Çok ciddi, çok namuslu genç.

...olaşma, ayıp oluyor... Bundan sonra

— «Sizi büroda mini-etekle görmek istemiyorum...» demiştiniz de!...

...anlanmadan evlenmek istiyor!...

Bekârlara Öğüt

Yüzbin ah ıstırsın bir evliyi konuşur,
Evli erkek ökseye yakalanmış bir kuştur.

Hanımın masrafına hazineler dayanmaz,
Sen borca boğulsan da onun yüreği yanmaz,
Hangi evli hasretle bekârlığını anmaz?

Evlilerin halini bir öğren; sor soruştur,
Evli erkek ökseye yakalanmış bir kuştur.

Evlenince ilk işin etrafı süpürmektir,
Ödevini yapmayan alır hanımdan tekdir,
O fareden korksa da kaygıda gözü pektir.

Kaçak güreşsen bile âkıbetin hep tuştur,
Evli erkek ökseye yakalanmış bir kuştur.

Kirli bir tabak kaşık kalmamalı mutfakta,
Asıl güçlük her hafta çamaşır yıkamakta,
Her gece bir siteme dayanırsın yatakta.

Evlilik mihnet dolu amansız bir yokuştur,
Evli erkek ökseye yakalanmış bir kuştur.

Evlenince bir erkek zor görür sinemayı,
O pişirip yedirir çocuğuna mamayı,
Ey bekârlar bırakın ateşle oynamayı.

Evli erkek ökseye yakalanmış bir kuştur,
Evlilik bir ölümdür, lâfın gerisi boştur.

M. Ayhan BERHEM

Borç

İki arkadaş yolda karşılaştılar Bi-
ri sordu:

- Bana eli lira borç verir misin?
- Veririm, ama ne zaman ödeye-
ceksin?
- Ay başında.
- Söz mü?
- Söz!...
- Ya ödemezsen?...
- Sen de bir daha vermezsin...

On misli

İki hizmetçi konuşuyorlardı:
— Demin hanım sana niye bağırı-
yordu?

- Bir tabak kırmıştım da...
- Peki, sonra nasıl susturdun?
- Derhal parasını ödeyerek
- Enayi misin ayol?
- Niye enayi olayım canım?... Ak-
şama bey gelince, nasıl olsa on mis-
lini sütyenimin arasına sıkıştırır...

Dert kumkuması

Güçlkle yürüyen bir adam ken-
dini parktaki sıralardan birine ata-
rak içini kuvvetle çekti. İstirapla
kasılan yüzü büyük bir acı çektiğini
gösteriyordu. Geçenlerden biri mer-
hametle:

— Hasta mısınız hemşerim? diye
sordu.

— Hayır. Sadece ayaklarım çok
ağrıyor. Çünkü ayakkabılarım çok
küçük. Düşünün kırk bir numara
giyerken, ayağımdakiler otuz dokuz.

— Peki, ne diye iki numara küçük
ayakkabı satın aldınız?

— Bilhassa öyle aldım... diye bed-
baht adam cevap verdi. Bilhas-
sa!... Beni anlayın: Nefret ettiğim
bir işte çalışıyorum, karım beni al-
datıyor, büyük oğlum sağa sola
borçlanıyor, kaynanam bana hayatı
zehir etmekte! Şimdi, yegâne zev-
kim eve girince ayağıma çok küçük
gelen bu pabuçları çıkarmak ve ter-
liklerimi giymek! Beni anlıyorsunuz
değil mi?...

“Baharlık-Yazlık” elbiseniz için
Altinyıldız’ın 1967 çeşitlerinden

ALTINYILDIZ

SUNSET

İlk defa bu mevsim piyasaya sunulan yepyeni bir kumaştır.
Tüy gibi hafiftir. Serin tutar. Buruşmaz. Şahane görü-
nüslüdür. 12 moda rengi mevcuttur.

Altinyıldız SUNSET kumaşından bir miktar piyasaya da-
ğıtılmıştır.

Altinyıldız

Avrupa’da aranan yerli kumaşlar

T AŞRALI bir sinemacı ile, iş hanlarından birinden içeriye girmiştik:

— Sen şu kahvede azıcık otur, dedi. Bakayım bol göbekli, soyunma sahneli yeni filmler çıkmışsa ucuzlarından birkaç tane alalım. Bilirsin ya... Anadolu'da iyi iş yapar bunlar.

Kendime bir kahçe ismarlayarak, arkadaşı beklemeğe başlamıştım. Kahveden daha bir yudum almıştım ki, genç bir kız yanıma sokuldu. Dügme gibi küçük dudaklarını, benim bir haftalık traşlı yüzümde gezdiriyor, bir yandan da söyleniyordu:

— Siz burada, böyle basit bir kahvede, tahta sandalyelerin üzerinde ha? Olmaz, vallahi olmaz! Rüya görüyorum her halde? Yürü, şekerim bizim eve. Annem dostu ile beş çayı içmeye gitti. Ben sana kendi el-çagızmla bir kahve pişireyim de, gör ev hanımını.

Bu beklenmedik benzetiş karşısında şaşırılmıştım:

— Ya... Yanlışlık yapıyorsunuz galiba. Ben sizi ta... tanımıyorum... Şey, yani... Kim olduğunuzu birden-bire hatırlayamadım da...

— O kırkını çoktan aşmış, aşifte bozması sırfıntı ile film çevireli etrafınızdı gördüğünüz bile yok. Hadi kalk gidelim. Bu sefer elimden kurtulamazsınız... Atlatmağa kalkarsanız: «Yangın var!» diye bağırır, hançakileri başınıza toplarım. Yeni filminizi benimle çevireceksiniz! Ben de meşhur olmak istiyorum. Gençim, güzelim. İstedığınız kadar soyunur, seyirciyi çileden çıkarabilirim.

Kız beni meşhur bir artistle karıştırıyordu. İşin kötüsü yanlışlık yapmakta olduğunu anlatamıyordum:

— Bırakın artistliği, ben sinema seyircisi bile değilim. Çocukluğumda Mısır filmlerine gider, Yusuf Vehbi'yi, Abdülvehhab'ı, Emine Rızık'ı, Ümmü Gülsüm'ü seyrederdim. Yaş ilerledikçe baktım, Türkiye'de bütün işler film... Politikamızın, kalkınma çabamızın, sosyal düzenimizin beyaz perdeden farkı yok. Koyverdim sinemanın yakasını.

— Pışışt... Bana bakın, mantara basan cinsinden miyim? Bir gözünüz takma imiş. Herkesten gizlermişsiniz. Az önce Sinema dergisinde okudum. İşte şu sol gözünüz...

Böyle deyip de elini sol gözüme doğru uzatmaz mı... Gözüm çıkıyor sandım:

— Hamfendi, dedim. Ben ne artistim, ne de kör.

Bu sefer sağ ayağımı yakaladı. E-lyle: «Pat! Pat!» diye vurmağa başladı:

— İşte bu ayağınız da takma imiş.

ROL DEĞİL BU ...

BURHAN ESEN

Amerika'ya gittiğiniz zaman taktır-mışsınız. Gazeteler öyle yazmıştı.

Bu kadar teklifsizlik karşısında daha fazla dayanamadım. Başında sarı bir alev gibi uçan saçları-
ran yakaladım:

— Rahat duracak mısın, yoksa burada herkesin içinde seni bir güzel pataklayayım mı?

İş bu kerteye gelince, az önce kahveyi getiren iri yarı garson yanıma sokuldu. Önce hiçbir şey söylemeden bıyıklarını burdu. Sonra elini beline götürdü:

— Mahallebi çocuğu, önce yaylan bakalım buradan... dedi. Sana gelince... Ulan kaltak, söyle bakalım seni kalbinden mi, ciğerinden mi, beyninden mi?... Hangisi daha sosyetik olacaksa söyle de, orandan zambalayayım!...

İş şakaya benzemiyordu. Kadının hesabı görüldükten sonra zambalanmak sırası bana gelecekti.

Olanca kuvvetimle bağırardım: — Poliiis... Yetişin, adam öldürüyorlar. Can kurtaran yok mu?...

Zabıta tarihinde belki de ilk defa, polis, cinayet işlenmeden önce olay yerine yetişmişti. İki polis seğirtmiş, elinde tabanca ile bu sefer namluyu bana doğru çeviren müstakbel kaatili yakalayacaklarına, beni yakalamış, kollarımı samsıkı tutmuşlardı:

— Beni ne diye tutuyorsunuz yahu?... diye bağıryordum. Karşımdaki silahlı yakalasanız ya!

Polis memurlarından şişman olanı sırttı:

— Mahkemenin işini kolaylaştı-
yoz, dedi.

— Ne mahkemesi birader?... Siz biraz daha sallanın da, silahlı hay-

dudu serbest bırakırsanız tetiği çekecek. Mahkeme yerine, tahtalıköye gideceğim...

— Seni tek gürşunla zıbardırsa, iş taammüde girer. İlk celsede hâkim idam kararını verir. Seni salar da, ötekinin üzerine yörürsek... O zaman şap gibi yanarsın hemşerim. Sen kaçmaya çalışınca tek gürşunla seni furamaz... Mecbur kalır dört beş el ateş itmeğe... O zaman bedavadan ölmüş olursun. Herif mahkemedi:

— Havada uçan kuşlara beş el ateş ettiydim. Bi tanesi de maktüle değmiş. Beratımı istiyom... dedi miydi ailen kaatilden kefen parası bilem talep idemez. Selbes dur da, seni öldürecek olan gürşun ceza kanununun taammüt maddesine tıpatıp uygun olsun!...

Bunlar polis değillerdi mutlaka. Polis elbisesi ile tımarhaneden firar etmiş iki deliye benziyorlardı. Polis kıyafetli delilerin elinden kurtulmak için daha yüksek sesle bağırmağa başladım:

— Burada ümmeti Muhammet yok mu? Yetişin!...

Silahlı garson bana doğru bir adım daha attı. Namluyu göğsüme dayadı:

— Adımın Ümmet olduğunu nereden biliyon, lan?... Cebinde esrar, kaçak eşya, tabanca, bıçak varsa polis ağabeylere teslim et de öldükten sonra hakkında kovuşturma itmesinler.

Hayata vedâ etmeden önce duyduğum son kelimelerdi bunlar. Tetiğe asılınca üç el silâh sesi ortalığı çnlattı. Ben cansız yere düştüm...

İki kuvvetli kol, beni havaya kaldırıp, ayıltmak için uğraşmaya baş-

layınca, ahrette hesap vermenin sırası geldiğini anlamıştım.

— Okey... Bravo... Rol değil bu... Tıpkı gerçekten ölüm...

Diye bağıryordu, beni iri kollarıyla ayakta tutmaya çalışan gözlüklü adam...

— Demek ben sahiden ölmedim ha? Öbür dünyada değil de, bu dünyada mı yaşıyorum?

— Sanat dünyasında asırlarca yaşayacaksın. Rejisörlük hayatında gerçek gibi ölen artiste ilk defa rastlıyorum!

İşin içyüzü daha sonra anlaşılacaktı. Oturduğum kahvede film çekiliyormuş. Ben işe başladığı sırada oraya gelmişim. Roldeki artist tıpkı bana benziyormuş. Beni o sanıp, işe devam etmişler. Kahvedeki kız, eli tabancalı garson, polisler... Hepsi filmde rol alan artistlermiş. Ben de işin farkına varmadan, kameranın karşısında başarı ile oynamışım! Rejisör iltifatlar yağdırarak sırtımı sıvazlarken, yerine oynadığım gerçek artist nefes nefese kahveden içeriye girmişti:

— Treni kaçırdım, dedi. Taksi kiralayarak gelebildim. Sizleri fazla bekletmedim ya?

Talihsiz oyuncu yalnız treni değil, filmdeki rolünü de kaçırmıştı!...

Burhan ESEN

✱

Masaj

Berl ve Nathan, İkinci Dünya Harbinde en ileri hatlarda çarpışırken, aynı bomba ile bacaklarından yaralanırlar... Hastahane kaldırılırlar... Doktor ikisine de masaj verir. Berl çok bağırır ve durmadan çok acı çektiğini söyler... Nathan'ın sesi çıkmamaktadır, acısını içine atıyor gibidir... Berl bir gün dayanamaz, sorar:

— Bacağına masaj yaparlarken canın acııyor mu?

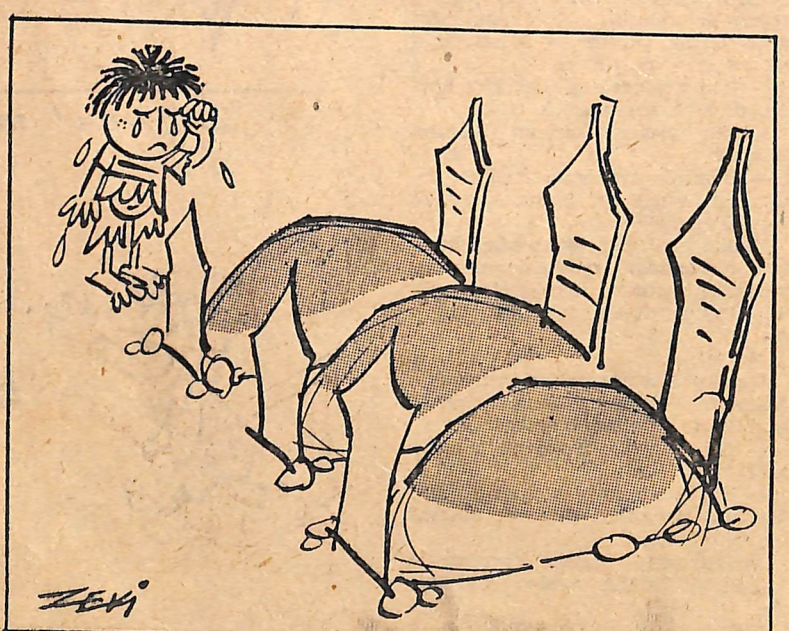
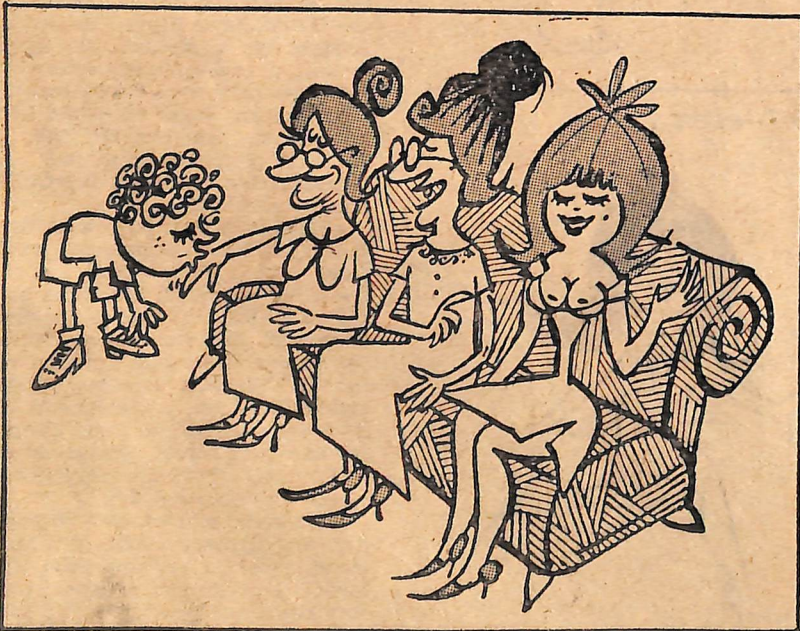
— Ben deli miyim yahu! Masajcıya öteki bacağını uzatıyorum!...

Bikini kız

Cote d'Azur'de iki iş adamı konuşuyordu. Biri kumlar üzerinde bikini ile uzanan güzel bir kı-
zı göstererek:

— Azizim şu harikulâde bikini-
li yaratık senin sekreterin değil mi? diye sordu.

— Olabilir. Ama onu böyle giyinik olarak ilk defa görüyorum da birden tanıyamadım!...

SENE, 1740... Lorraine'nin, iyi yürekli kral Stanislas Leczin-ki tarafından bir baba sevgisiyle idare edildiği sıralar...

Lorraine, küçük bir dükalktı. Kral Stanislas'a bu dükalkı, birkaç yıl önce kaybettiği Polonya lığına karşı, Avrupa hediye etmişti. Eski kral yeni dük Stanislas yaşamasını seven, ince ruhlu bir adamdı. Müzik ve güzel kadınlara bayıldı. Bu sebeple devletin en meşgul Bakanı; Eğlenceler Bakanı idi.

Sarayın en bol para kazanan, en gözde insanları, müzisyenlerdi. Çoğu, istediği an kralın hizmetine ulaşabilmek için, sarayda yaşamaktaydı. Hele bunların arasında Antoin Mouton isimli bir kemancı vardı ki, yalnız müzisyenliği ile değil, yakışıklılığı ile de herkesin dikkatini çekiyordu. Bu güzel adam yirmi altı yaşında, boylu bosl, ince hatlara ve harikulade bir vücuda sahipti. Pudralı perükunun altındaki mat derisi kadınlı. deli ediyor, sol yanındaki ben ise, kimsede olmayan bir şeymiş gibi, ona daha da çok değer kazandırıyor. Bir çocuk safiyeti taşıyan yuvarlak genesini Stradivarius'nun üzerine dayayıp yayını çektiği zaman, kadınların yüreği hop hop atıyordu!

«Yayını bu derece güzel ve ciddiyle çeken bir erkek, diğer şeyleri de çok iyi yapabiliirdi.»

Saray kadınlarının kanaati buydu. Bu kadınların başında da, güzel Hortens de Beauseant gelmekteydi.

Madam Hortens canlı, zeki bir kadındı. İnce belinin etrafında dalgalanan geniş etekliği ve dolgun göğüsleri, çekici güzelliğinin birer ayrı tuzacıydı sanki... Mavi gözleri, inci gibi beyaz dişleri, yirmi yaşının harikuladeliğini taşıyan bir parlaklıkla gülümsemekteydi. Kısacası renkli, yuvarlak, insana çok şey vaadeden bir taş bebetki madam Hortens. Krallara layık bir lokma...

Kral Stanislas'a gelince: Altmış yaşına rağmen, her ne kadar dinçliğini korumaya çalışmışsa da, böyle sine ateşli bir kadına yetmiyordu! Bu sebeple, genç bir aşığı karşı dayanılmaz arzularla yanan madam Hortens'in kalbi, Antoin'i görünce daha da ateşlendi! Hizmetkârlarından birine küçük bir kâğıt vererek, yakışıklı kemancıya gönderdi. Bu, iki satırlık kısa bir mektuptu: «Bu geceki baloda, ateş eğlenceleri başladığı zaman pembeli mavili elbise giyen maskeli dominoyla konuşunuz. Size verilecek güzel bir hediyesi var!»

Mavili pembeli domino, madam Hortens'ten başkası değildi. Kemancıyı terasa çekerek, o zamanın saray kadınlarının serbestliği ile maskesinin üstündeki tülü kaldırıp, titreyen dudaklarını Antoin'in kalın dudaklarına yapıştırdı! Sonra tülüni yeniden indirdi ve:

— İşte size vermek istediğim buydu, diyerek uzaklaşmak istedi.

Antoin, maskeli kadının kolumu tutarak:

— Benimle oynamaz madam, dedi. Bir öpücükten fazlasını pekâlâ verebilirsiniz!

Henüz sözlerini bitirmeden kadının gözlerindeki maskeliyi çekip çıkarak, kendisini öpmüş olanı gördü. Görmesiyle de şaşkınlıkla bağırdı:

— Siz!...

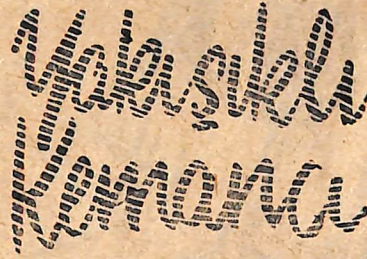
Madam Hortens yalnız şaşırmakla kalmamış, tanınmış olmanın verdiği öfkeyle küplere binmişti:

— Ne cesaretle maskemi çıkardınız?

— Bu işe siz nasıl cesaret ettiniz? Ya kral hazretleri duyacak olursa? Kovulursunuz!

— Ya siz?... Sadece kovulmakla kalmayıp, üstelik cezalandırılırsınız da!

Yakışıklı kemancı güldü: — Sanmam. Elimde mektubunuz var. Teşebbüsün sizin tarafınızdan geldiğini majeste bir duyacak olursanız?...
16

— Şantajcı!
— Durun canım, kızmayın hemen. Mektubunuzu size iade edebilirim belki...
— Karşılık olarak ne istiyorsunuz?
— Benimle bir gece kalmanız!...
Madam Hortens arzusuyla fısıldadı:
— Kabul.
— Ne zaman?...
— Bu gece. Saat üçte... Odamda olacağım!

Sonra ayrı yollardan, dans salonuna döndüler.

Gece yarısı oldu. Eğlencelerin en coşkun anında iyi yürekli kralın, güzel Hortens'ına elmas bir kolye hediye etmesi, salonda bulunanları daha da coşturmuş, içkinin sendelettiği sarmaş dolaş çiftler gürültüden, kimin ne dediğini duyamaz olmuştu!

Hele kral Stanislas'ın mutluluğuna diyecek yoktu. Güzel metresi Hortens'e hediye ettiği elmas kolyenin karşılıksız kalmıyacağına inanıyor, eğlencelerin sonunda koyun koyuna geçirecekleri saatleri düşünürken yanıp kavruluyordu!

Fakat, hiç de beklediği gibi olmadı. Madam Hortens'in birdenbire hastalanmasıyla gecenin tadı tuzu kalmadı! Hâlâ bir ümitte bekleyen kral Stanislas'a:

— Özgür dilerim, diye fısıldadı. Böyle olmasını istemezdim. Belki aşırı yorgunluktandır, dinlenirsem geçer. Yarından itibaren, yine emrettiğiniz an sizin olacağım!

Kadın istediği zaman, kral bile o-

nu kararından caydıramaz. Hele bazı konularda...

Eğlencelerin sonunda kral üzgün, odasının yolunu tuttu. Yakışıklı kemancı Antoin ise, geniş, büyük bir yatak içinde, pembe dantel gecelik giymiş kendisini beklemekte olan güzeller güzeli Hortens'in kollarında, bütün endişelerini unuttu!

Hortens, mutluluk dolu bir sesle: — İki satırlık mektubu bana pek pahalıya ödettiniz, diye mırıldanırken, yakışıklı kemancının kalın dudakları, insanı bayıltan bir zevk sarhoşluğuyla, küçük göğüsler üzerinde dolaşıyordu.

Güzel Hortens'ini düşündükçe tahrik olan kral Stanislas bir türlü uyuyamıyor, kuş tüyü yastıklar arasında bir sağa bir sola döndüp duruyordu! Sinirlerini yıpratın bu duruma daha fazla dayanamazdı. Kalktı. Sırında geceliği, başında pomponlu takkesi, ayaklarında ökçeli terlikleri, eline de bir küçük şamdan alarak karanlık koridorları aştı, madam Hortens'in kapısına dayandı:

— Hastaysa hasta, diye düşündü. Beni kabul etmek zorunda!...

Yıldız çerçevesi kapıyı tıklattı. Yeni uyanmıştan ziyade, sıkıntılı bir ses:

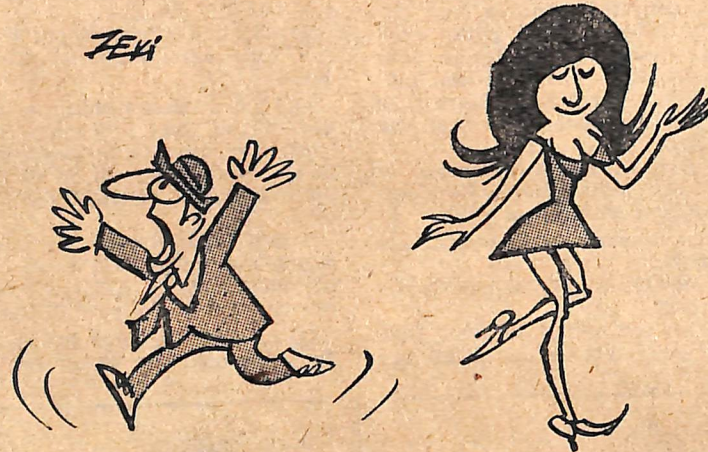
— Kimsiniz? diye sordu.

Musikili bir sesle kendini tanıttı kral:

— Seni seven koruyucu dostun...

— Siz misiniz?... Hâlâ uyumadınız mı?

— Uyuyamıyorum şekerim. Güzelliğiniz gözümün önünden gitmiyor!

— Eyvah! mini-etek!...

— Yaşasın! mini-etek!...

Lütfen bana acıyın ve kapıyı açın! Yalvarma ve tehdit dolu konuşmalardan sonra madam Hortens:

— Bir dakika, dedi. Açıyorum.

Dakikalar geçtikçe kral tahrik oluyor, kral tahrik oldukça dakikalar geçiyor, fakat kapı bir türlü açılmıyordu. Neden sonra kapının kanadı aralandı, yarı kudurmuş hâle gelen kral:

— Güzelim, güvercinim, sevgilim, diye mırıldanarak odaya daldı.

Güvercin fıkırdayarak kralın kollarından kurtulup, bir koltuğun arkasına gizlendi. Yine üstüne çullandı kral. Güzel Hortens'i yatağa sürüklemeye çalışırken, kadın mümkün olduğu kadar yataktan uzaklaşmaya uğraşıyordu!

Sonunda kızdı kral. Bu kadar uzatmaya lüzum yoktu. Hortens'i yakaladığı gibi yatağa attı, kendi de üzerine kapandı! Fakat o ne? Sahip olduğu kadından çıktığını ummadığı bir iniltiye irkildi! Çevresine bakındı. İstirap dolu bu ses nereden gelebiliirdi?

Hortens, kollarını boynuna dolaştığı kralı yeniden kendine çevirmeye çalışarak:

— Bir şey değil canım, diye fısıldadı. Somyalar gıcırdayordur her halde!

— Tuhaf, diye cevap verdi kral. Çok tuhaf doğrusu... «Ay, ay» diye inleyen somya hiç görmemiştin.

Birden yataktan fırlayarak şamdanı kapıya gibi, karyolanın altına eğildi. Eğilmesiyle de mum ışığının titrek aydınlığında, yüzükoyun yere yatmış bir erkek şeklini hayretle gördü:

— Çabuk çık oradan ahılsız herif, diye bağırdı. Hey, nöbetçiler, buraya gelin!

Antoin somyanın altından çıktığı zaman, nöbetçiler çevresini sarmıştı bile. Fakat kral Stanislas karyolada yuvarlandıkça, ağırlığıyla çöken somya yaylarının altında ezilen genç kemancı, tanınamaz haldeydi! Toza toprağa bulanmış yüzü, somya yaylarının yolduğu saçları, yamyassı olmuş gövdesiyle karyola altından değil, silindir altından çıkarılmış bir kazazedeye benziyordu!

Öfkeyle tepinen kral:

— Bu mösyönün ismi ne? diye sordu.

Fakat madam Hortens'in hıçkırıkları, cevap vermesini önliyordu.

Ayaklarının ucuna bakan kemancı:

— Hizmetkârlarınız Antoin Mouton bendenzim majeste, diye kekeledi.

Kral:

— Ne çirkin isim, diye gürlledi. Mouton, koyun demektir. İşte bir boynuzlu olmaktan çok, canım buna sıkıldı.

Odayı bir iki kere turladıktan sonra, yumuşak bir sesle devam etti:

— Fakat hayır hayır... Benim yaşadığım bir insan anlayışı olmalı ve asil olmayanlara acımalıdır! Evet, düşküne yardım etmek, asaletin şanıdır. Bana taktığınız boynuzları size iade etmekle, iyilikseverliğimi göstermiş oluyorum.

Beklemediği bu durum karşısında aptallaşan Antoin:

— Majestelerimin bu cömert davranışlarına layık değilim, diye mırıldandı.

— Orası öyle, dedi kral. Ama boynuz iade işlemini, kendi şerefimi kurtarmak için yapıyorum. Yarın Başvekilim, size asalet armanızı verecektir! Şimdilik buradan gidebilirsiniz. Zira ben, başladığım işi bitirmesini severim. Ama eğer canınız yamaza, az önceki yerinizde de gelebilirsiniz. Üstünüze pek ağırlık vermeye çalışacağım.

Bu beklenmedik asalet ünvanından son derece memnun olan genç adam, ayakkabı ve elbiselerini toplayarak aceleyle çatı katındaki odasına koştu.

Bu şekilde Lorraine'de ilk Lorraine'li asil doğdu!

Çeviren: Süheyla AYKUT

«Eski mesirelerde, âşıklar bir yolunu bulup gizlice birbirlerine mektup verirdi.»

Beyler — İşte bizimkiler geliyorlar.. Mektubu verebilir miyiz acaba?...

Polis — Beyler burada gezmeniz yasak, kaymakam bey çayılarınızı ayırdı...

Beyler — Aman polis efendi, hani hürriyet vardı, serbesttik!...

O günden bugüne

Vaktiyle bir hâkim, komşusuna «öküz» diye hitap eden bir adamı beşbin kuruş para cezasına mahkûm etmişti.

Suçlunun avukatı itiraz etti:

— Nasıl olur efendim. İki sene evvel filanca adam, aynı sözü sarfettiği halde kendisine ikibin kuruş ceza vermiştiniz.

Hâkim kaşlarını çatı:

— O günden bugüne öküz eti fiyatlarının ne kadar arttığını bilmiyorsunuzuz galiba?...

Tuhaf şey

Abdurrahman Şeref efendi merhum takılmayı sever, konuştuğu bir kimsede azıcık saflık sezince, inceden inceye alay ederdi. Bir gece, evine misafir gelmiş, kendisini bir saatten beri gevezeliğiyle rahatsız ediyordu. Üstad, uyuklamaya başlamıştı. Bu aralık, hizmetçi ikinci defa olmak üzere kahve getirdi. Misafir, fincanı tepside aldı ve Abdurrahman efendiye uzatarak:

— Siz buyurun, efendim! dedi. Zira ben deniz kahve içtiğim zaman uyuyamam.

Abdurrahman efendi gayet ciddi bir tavırla cevap verdi:

Meşhur yalancı

Mahalle kahvesinde yalancılığıyla meşhur bir muhtar, kalabalık bir cemaate anlatıyordu:

— Birkaç sene önce, bir ilkbahar günü, Sarayburnu kahvelerinden birinde nargile içiyor, önümden gelip geçen vapurları seyrediyordum. Köprü iskelesinden kalkan bir vapur Sarayburnu'nun önünden geçerken yolculardan birisi kendini baş güverteden denize attı. Yüze yüze bizim bulunduğumuz yere doğru gelmeğe başladı. O kadar hızlı geliyordu ki şimdiki tayareler ona yetişemezdi. Üstünden sular damlayarak karaya çıktı. Soluk soluğa: «Kahveci çabuk bana bir kahve yap!» dedi. Yanımdaki iskemleye oturup kahvesini içti Sonra yine denize atladı. Ne dersiniz, iki dakikaya kalmadı vapura yetişmesin mi?...

Mahalleli hayran hayran muhtarın yüzüne bakıyorlardı.

Kapının yanında oturan yabancı bir adam söze karıştı. Ellerini açarak:

— Çok şükür bir şahit buldum, dedi. Bu hâdiseyi kime anlattımsa «yalan» dedi, inanmadı. İşte o adam bendim.

— Tu... Tu... Tuhaf değil mi? Be... Be... Ben de, U... Uyuduğum zaman kahve içmem!...

Hiddet buyurmayın

Şair Hayret efendi, garsona ismarladığı pirzolanın yarım saat ten fazla beklediği halde, önüne gelmediğini görünce fena halde hiddetlendi. Garsonu çağırıp:

— Ben fazla inatçılığın eşeklere mahsus olduğunu zannedirdim. Bu ne inatçı koyun etiymiş ki, bir türlü pişmek bilmiyor!

Diye çıkışması üzerine, yanbaşındaki masada yemek yiyen bir müşteri:

— Efendim, hiddet buyurmayın, demis. Koyun eti olduğunu nereden biliyorsunuz?...

Tatlı rüyalar

Çok iyi geçinen bir karı koca günün birinde, birdenbire ayrılmağa karar verdiler. Kocanın dostlarından biri bu habere hayret etti:

— Nasıl olur? dedi. Biz, hepimiz, sizi gayet mesut zannediyorduk!...

Koca, şu cevabı verdi:

— Doğru... Mesuttuk... Fakat, malûm ya!... Rüyalar, ekseriya ters çıkar.

Kim göndermiş

Eski zamanda bir gün dervişin biri, bir ramazan akşamı, büyük bir konanın kapısını çalarak, kendisine biraz yiyecek verilmesini istedi. Ev sahibi zengin, fakat son derece hasis bir adamdı:

— Öntüne gelen bizim kapıyı çalıyor! Burası imaret mi? diye bağırdı. Derviş:

— Sinirlenmeyin efendim, dedi. Ben buraya kendi keyfimle gelmedim.

Zengin sordu:

— Kimdir seni gönderen?

Derviş hemen cevap verdi:

— Açlıkla, sefalet... Dilerim, beni gönderenler, yakında sizin de kapınızı çalsınlar!...

1967 YILI

PURO ☆ fay ☆ POP

PIYANGOSUNA

katılınız

İSTEDİĞİNİZ YERDE
APARTMAN DAİRESİ
veya **BAHÇELİ EV**

ayrıca **300 ADET ÇEŞİTLİ HEDİYE**

PIYANGOYA İŞTİRAK İÇİN 2 adet **PURO** kabı, 2 adet **FAY** üst yuvarlak kapağı ile 1 **POP** kutusundan keseceğiniz çamaşır yıkayan kızların resmini biriktiriniz. Bunları bir zarfa koyunuz. Zarfın arkasına açık adresinizi yazınız ve (P.K. 24 — İstanbul) adresine postalayınız. İştirak için tahdit yoktur. Daha fazla kazanma şansına sahip olmak isteyenler 2 **PURO** kabı, 2 **FAY** kapağı ve 1 **POP** kutusundan kesilmiş çamaşır yıkayan kızların resmini havi dilediğiniz kadar zarf gönderebilirsiniz. Zarfları son postalama tarihi 31 Temmuz olup Çekiliş 20 Ağustos'ta Noter ve Davetliler huzurunda yapılacaktır.

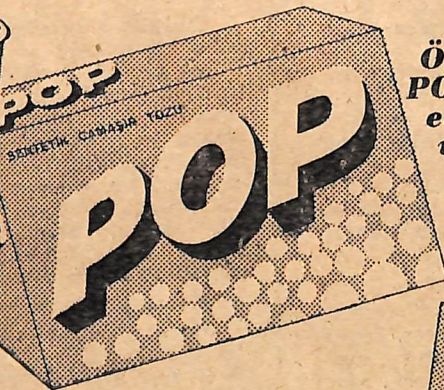
DİKKAT: Kur'a numaralarınız zarfın arkasındaki adresinize gönderilecektir. Apartman Dairesi veya Bahçeli Ev satın alabilmek imkânını kazanacak talihiye **PURO** Fabrikası tarafından ödenecek azami meblağ 60.000 liradır.

terkibinde
krem hassaları
bulunan

PURO

Tuvalet Sabunu
en müessir güzellik müstahzarıdır

Köpüklü - Deterjanlı

fay

kalite bakımından en üstün
ve kalitesine kıyasla
en ucuz temizleme tozudur

Sizin
ÖZ malınız
POP ve **SET**
en kudretli
ve modern
çamaşır
tozudur

Milletler Gülüyor

Taksi değil

Geçen gün otomobilimi ağır ağır sürüyordum. Kısa bir duraklama anında arka kapıyı biri açarak içeri girdi ve:
— Saint-Lazar garına! diye bağırdı.
Kaşlarımı çatıp:
— Yanılıyorsunuz mösyö, dedim. Bu araba taksi değildir. Adam hiç istifini bozmadan:
— Ben de müşteri değilim, demesin mi!...

Yazısız

Yazısız

Şeref

Yılbaşı gecesinden bir gün evvel bir anne kızına sordu:
— Barbara yavrum, bu gece kiminle yılbaşı balosuna gideceksin?
— Jhonny ile anne.
— Öyleyse kızım sana bir nasihat vereceğim, Jhonny de bütün erkekler gibi önce seninle dans eder, sonra içki içirir, sonra da yan odalardan birine çeker ve bir divana yatırır... Aileni şerefsiz bir duruma sokar. Bunları bil ve ayağını denk al.
Ertesi sabah Barbara geceyi nasıl geçirdiğini annesine anlatıyordu:
— Haklıymışsın anne, Jhonny bana dans ettirdi, içirdi, yan odalardan birine götürdü... Ama divana, o beni değil, ben onu yatırdım!...

Bunaklık

Fransa'da askere yeni giren bir delikanlı kışla bahçesinde dolaşıyordu. Albay yanından geçti ve er onu selâmlamadı. Hid-detten kıpkırmızı olan albay:
— Ben kimim biliyor musun? diye haykırdı.
Er, bir müddet albayın suratına baktıktan sonra:
— «Gelin bakın!» diye arkadaşlarını çağırdı. «Zavallı ihtiyar artık kim olduğunu bilmiyor!»

Bigami

Bir adam bulaşık yıkıyordu. O-na yaklaşan oğlu:
— «Baba, bigami ne demektir?» diye sordu.
— «Benim yıkadığım bulaşım iki mislini yıkayan adam...» diye babası cevap verdi.

— Yaman binici doğrusu... Hem at koşturur, hem de erkekleri!

Maskaralık

Küçük Marie bir buldoğun karşısına geçmiş yüzünü çarpıtarak şımarıkça hareketler yapıyordu. Annesi:
— «Ne diye bu buldoğun karşısına geçip maskaralık yapıyorsun?» diye çıkışınca, küçük Marie cevabı yaptırdı:
— Kabahat benim değil ki... Önce o başladı!

Zam

Yazihane memurlarından biri, arkadaşına sordu:
— Affedersiniz, ben buraya daha bu sabah girdim. Maaşıma zam yapılmasını kimden istiyeceğim?

Korku

Rassini, orta derecede istidadı olan bir şarkıcı kıza ilk defa olarak o gece sahneye çıkaracaktı. Kız:
— Üstad, ne kadar çok korktuğumu bilemezsiniz, dedi.
Müdür, ağlamaklı bir sesle:
— Ben de, diye cevap verdi.

Gündüz mü?

Biri, yoldan geçen birine sordu:
— Affedersiniz mösyö, içi maymun dolu parmaklıkları büyük bir arabanın geçtiğini gördünüz mü?
— Niye sordunuz? Yoksa, içinden mi düştünüz?...

Kuşu

Üç yaşındaki Thiery, yüzmekte olan bir kuşu ilk defa gördüce:
— «Anne bak!...» diye haykırdı. «Gelin olmuş bir ördek!»

it Adası

MUZAFFER İZGÜ

— 19 —

Ayağa kalkan keçi, başını öne, ard ayaklarını geriye doğru uzatıyor, bir iki titredikten sonra bilinçsiz olarak sürünün içinde dolaşmaya başlıyordu.

Sarı köpeğe baktım, şu anda beni gördüğü yoktu. Varsa yoksa Necmiye'yi onun için. Kendi kendime.

— Acaba benim şu itten ne farkım var? diye düşündüm.

Bir görüşte takılmıştım Necmiye'nin ardına, aynı şu sarı it gibi... Bunu, çok sonraları da düşünecek miydim acaba? Ne vardı bu kadında? Sonra, Necmiye'nin sözleri geldi aklıma... «Ben sana yâr olamam Mehdi, istesem de olamam...» Neden böyle diyordu neden? Hem ben onun arkasında dolaşmıyordum ki... O beni it gibi takip ediyordu. Şimdi, parmağımın ucuyla ne yanı göstersem, itaat edecek, o tarafa gidecekti. Öyleyse?...

— Aynı keçiyl sağdım gene. Necmiye'nin elinde bir tas süt vardı:

— İç, dedi.

İlik sütü başıma dıktım:

— Sen içtin mi?

— Önce erim içsin.

Sütün arkasından birkaç lokma ekmek yedik... Keçilerin arasına girdim. Aşağıya doğru sürüyü yürütmeğe başladım. Bu işe alışık köpekler, hele birer parça kara ekmeği yedikten sonra sürüyü önlerine kattıkları gibi aşağıdaki mersinlerin içinde yaymağa başladılar.

Necmiye'yle çınarın dibine oturduk. İkimiz de konuşmuyorduk... Biraz da suçlu hissediyordum kendimi. Ne vardı elin adamını şimdi bu sıcakta define aramağa gönderecek? İçimden bir ara, Necmiye'yi ve eşyaları alıp gitmek geldi... Ama ayıp olacaktı bu ihtiyaç adama. Hem sürüyü de bize emanet etmişti. Emanete ihanet gibi bir şey olacaktı bu.

En iyisi, şu pınarın başına gidip elimi yüzümü yıkamak, kana kana su içmekti...

— Nereye? diye sordu Necmiye.

— Pınara.

— Ben de geliyorum.

Elele tuttuk.

— Pişman değilsin ya, dedim.

— Neden?...

— Benimle evlendiğine.

— Hiç!...

Suyun başında fazla eğlenmedik. Çocukken yaptığım gibi iki uzun hayıt kopardım. Bunlardan bir tanesinin ucunu yararak öbür dalı bunun arasına soktum. Sonra, bir yay gibi bu dalı toprağa gömerek, bir ucunu da ırice bir taşın altına soktum. Aklim sıra kuş avlayacaktım. Necmiye:

— Ne yapıyon? diye sordu.

— Sana kuş avlayacaktım.

— Hoca gısmına yakışır mı guş öldürmek?

Bugüne dek hiç düşünmemiştim böyle şeyi. Hoca kısmına yakışır mıydı kuş öldürmek veya yalan söylemek?... Sonra hocaların tümünü getirdim gözümün önüne. Yalan söyleyenlerle söylemeyenleri ayırdım.

20

Bir tarafa bir koydum, öteki tarafa bin.

— Haklısın Necmiye, dedim.

— Canın istiyorsa tut agram, ben sana bi şey demem.

Ayağımla bozdum tuzağı. Necmiye yanıbaşına oturdu:

— İt rahat vermedi sana, dedi.

— Öyle, dedim.

— Bana da vermedi.

— Keyfin yerindeydi ya.

— Ne biliyon?

Parmağıyla karşıdaki çalılıkları gösterdi:

— Gidek mi?

— İstiyorsan...

— Erim bi şey deyim mi sana, her zaman erkekler ister, bunu u nutma!

Kalktı, çalılara doğru yürümeğe başladı. Bir ömür sürecektim bu kadınla. Seviniyordum böyle bir kadına sahip olduğum için... Sihatliydi, şehvetliydi ve güzeldi... Hele gülerken, sol yanağındaki küçücük bir çitlik gülü gibi açiveren gamzesi, öyle hoşuma gidiyordu ki!...

Ayağa kalktım. Tam bu sırada Seyit çoban çıktı çalıların arasından... Kan ter içinde kalmıştı. Ara sıra pofluyor, pofladıkça sanki bu soluktan koca yazın sıcağı çıkıyordu:

— Selâmünaleyküm hoca efendi, dedi.

— Aleykümselâm, dedim.

— Hatun nerde?

— Çalılıkların arasına gitti.

Başından şapkasını çıkarıp, elinin tersiyle terini sildikten sonra:

— Dört saat gettim, dört saat geldim... Dört saat da gazma salladım. Baksana gazmaya. Önce köye uğradım, oradan gazmayı aldığım gibi Yedipezevenk bayırına gittim. Orada bir mezar vardı. Hep çocukluğumdan beri derdi babalarımız, güya orada bi gâvur gıralı gömülüymüş. Gıralı oraya gömerken bir küp de altın gömmüşler yanına. İşte, dün geceki rüyamda, küpün olduğu yeri söylediler. Bi ışık çıkmış ki mezerden sorma... Sonra ışığın içinden gâvur gıralı çıktı, bana:

— Ey Seyit, aradığın küp mezerin şu yanındadır, dedi. Eliynen gün batıyı gösteriyordu. Oraya gittiğimde

gün batı tarafını keşsettim. Hakikaten bir tümsek vardı. Bayıra baktım, kimsecikler yok, ondan sonra verdim gazmayı, verdim gazmayı...

— Pekiyi, bir şey bulabildin mi?

— Bulamadım amma, rastladım.

Tümseğin altından tok tok sesler geliyordu. Her gazmayı sallayışında boş tenekeye vuruyormuşum gibi ötüyordu toprak.

O kadar iştahla anlatıyordu ki Seyit çoban, üzüldüm. Zavallı adamcağızı böyle boş yere yorduğum, heveslendirdiğim için kızırıyordum kendime. Yarın ne olacaktı bu adamcağızın hâli? İki eli böğründe, bitmiş, mahvolmuş bir vaziyette dönecekti. En iyisi kaçmalıydı buradan, hem de şimdi:

— Necmiye, Necmiye!...

Seyit çoban sordu:

— N'apacan avradını?

— Biz gidelim artık Seyit dayı, sana çok ağırlık olduk.

— Ne, getmek mi? Amma yaptın hoca efendi ha!... Dünyada bırakmam sizi. Bu gece de galin, yarın gidersiniz. Olur mu be, böyle cılkılık olur mu? Sen bize altınların yerini söyle, sona da goynuna bi altın denesi goymadan get. Olmaz vallaha, olmaz...

— Seğol Seyit dayı, almış kadar olduk.

— Heç öyle şey olur mu? Vallaha bırakmam. Hem de size tereyağınan yımırta da getirdim. Çağır avradını, şurdan sahanı alıp içine girsın. Amma yaptın oğlum ha.

Üzüntüm daha da çoğaldı. Böyle saf, böyle iyi kalbli bir adamı aldatmamalıydım. Yediğimiz birkaç lokma ekmeği, içtiğimiz bir iki tas sütü başka türlü hak edemez miydik acaba?

— Çığır, çığır avradını!... Hem benim de garnım aç.

Seslendim:

— Necmiye!...

Necmiye'den ses sedâ gelmeyince kalktım, çalılıklara doğru yürüdüm. Çalıların diplerini araştırırken, bir çalının dibinde yarı çıplak buldum onu:

— Bu ne hal kız?

— Seni bekliyordum.

— Çoban geldi.

— Geldi mi?

— Geldi ya...

— Yâni?...

— Yânisi yok, kalk, entarini de giy. Adam bu gece de bizi alıkoyuyor.

— Daha eyi ya. Nereye gidecektik?

— Altınların yerini keşfetmiş. Yarın bulup getirecek. Bize de verecek.

— Desene zengin olduk.

— Bilmem artık.

İsteksiz isteksiz entarisini giydi. Elimden tutuktan sonra:

— Gece gene itten rahat yok, dedi.

— İti istemeyiz bu akşam.

Seyit çoban, sürünün yanına inmiş, köpeklere keçilere söyleniyordu:

— Hepinizin de anasını avradını... diyordu. Yarından sona size kim bakarsa baksın. Ağanız zengin oluyor, zengin...

Zavallı adamcağız, o kadar inanmıştı ki altınları bulacağına. Belki de şu anda, altınların sayısını, cinsini düşünüyordu... Bizi tepede görürnce:

— Avradın yımirtaları girsın, geliyorum, diye bağırdı.

Necmiye, dibi kapkara olmuş sahanı üç taşın üzerine oturttu. Topladığı çalı çırpıyla ateşi yaktı. Bu sırada çoban da gelmişti yanımıza:

— Yımirtanın onunu da gir e mi gızım.

— Çok olur Seyit dayı, dedim.

— Olmaz olmaz... Guvvet ilâzım

şindi dayına guvet. Sabaha gadar gazma sallıyacam.

Taze yumurtalar lop lop düşüyordu sahanın içine. Çoban, bir torbadan çıkardığı iri tuzu Necmiye'ye uzattı:

— Ben duzlu severim gızım, duzunu bol goy, dedi.

Oturduk, hiç konuşmadan yufkayla beraber yumurtamızı yedik. Seyit Çoban'ın yemeğin sonuna doğru çenesi açıldı:

— Hele bi zengin oliym, bak bakalım o zaman ben sizi yanımdan ayırır mıyım? Size bir ev alırım, sona toprak da alırım... Yer içere ya-tarsınız.

— Biz nasıl olsa oluruz, sen bizi düşünme Seyit dayı, dedim.

— Ne düşünmesi be hoca efendi oğlum? Belki bin altın, belki de nah şu kadar bin altın... Ne yemeyen tükenir, ne harcamayan. Hem ben yarın altınları bulursam acığın getirilirm buraya, sona öbür gece gider hepsini alır gelirlik. Ulan hoca efendi, dinime Allahıma, bu geçile-ri burada bıraktığımnan giderim. Kepeneği bile almam...

Hep yarını düşünüyordum. Bu adamcağızın altın falan getirmeyeceği besbelliydi. O zaman durum ne olacaktı? En iyisi, bu gece yarısı tüyüp gitmekti. Bir yorganımız, bir de çuvalımız vardı. Vurur sırtımıza, çeker giderdik...

(Devamı var)

* Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası *

SAHİBİ:

Ergin Ortay

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap
Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:

Divanyolu Klodfarer Caddesi,
No. 8 - 10, Daire: 3, İstanbul
Telefon: 22 18 11

✱

İLAN FİYATI: Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasa-sına uymayı taahhüt etmiştir.
Fiatı: 100 kuruştur.

ADAMI MIZ CEYMİS BONT

22

BÜLENT
SEREN

CÜS, AĞIR OL BAKALIM...
AĞOP BİLE SENİN GİBİ
KONUŞMAZ!..

ONU BENDEN
ALAMAZSIN!

DR. NO BİR NUMA-
RAYLA ROBOT'UN
KUMANDA DÜĞME-
SİNE OTURUR...

FAKAT BONT BOŞ
DURMAZ... HEMEN
ROBOTA BİR KE-
MENT ATAR...

BÖYLECE RO-
BOTLA MONİK
HAVADA ASILI
KALIRLAR

HAYAT DEDİĞİN,
İNİŞ ÇIKIŞLARLA DOLU-
DUR... HELE SÜ İŞİ TE-
MİZLEYELİM, GERİSİ
KOLAY!..

HADİ BAKALIM,
OYUN BİTTİ AR-
TIK!

DUR BAKALIM, SEN-
LİK YENİ BAŞLI-
YOR AHBAP!..

YE-İÇ-ÇEK'İN AYAKLARINA
ASILMASIYLA BONT TEPE-
TAKLAK OLUR...

İSTE BUKADAR,
SİNYOR BONT!..

BU SİRADA YE-İÇ-ÇEK
KENDİNE GELİR.

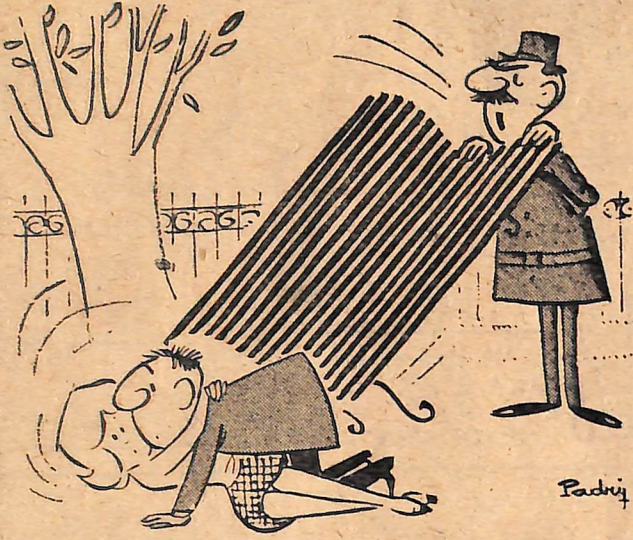
DENİZE ATALIM DA
BALIKLARA YEM
OLSON!..

SAYET BENİM OLMAS-
SAN, BONT BALIKLARA
YEM OLUR...

BONT'A DOKUN-
MA DA NE YAPAR-
SAN YAP BANA..

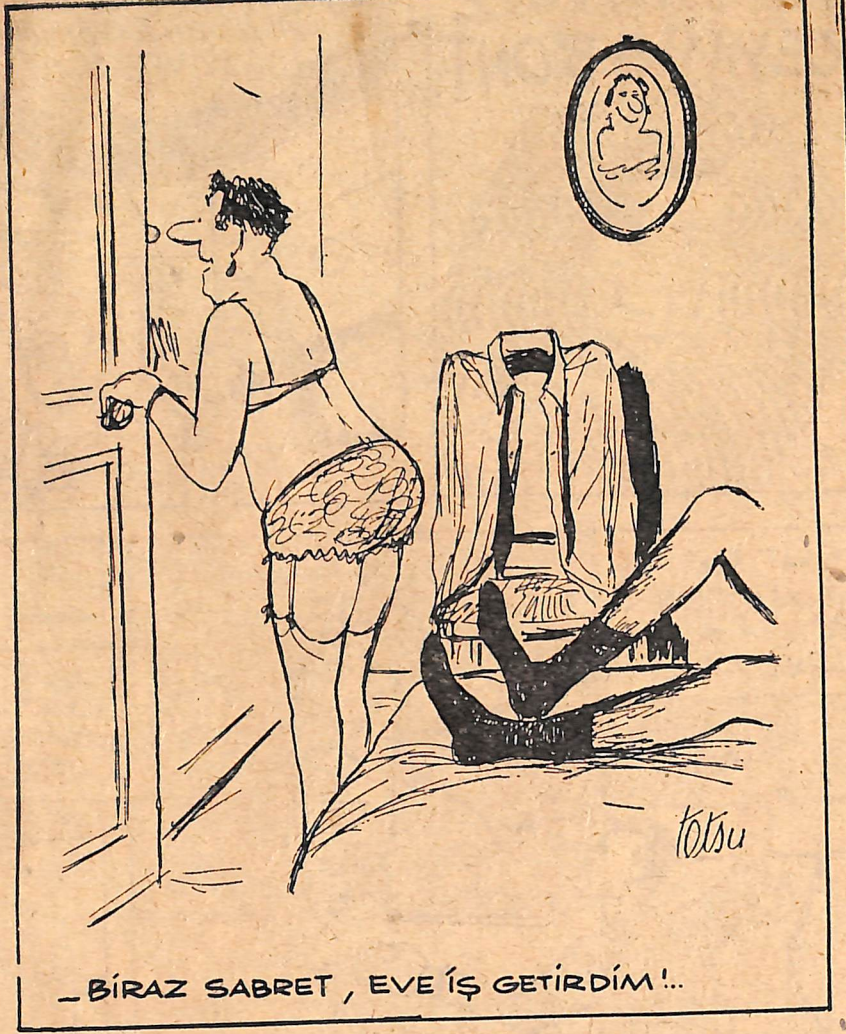
BONT DİBİ BOYLASIN
DİYE ÇAPAYI DA BAĞ-
LAMISLARDIR...

HAFTAYA
BOOM

— PARK KAPANIYOR DİYORUM SİZE

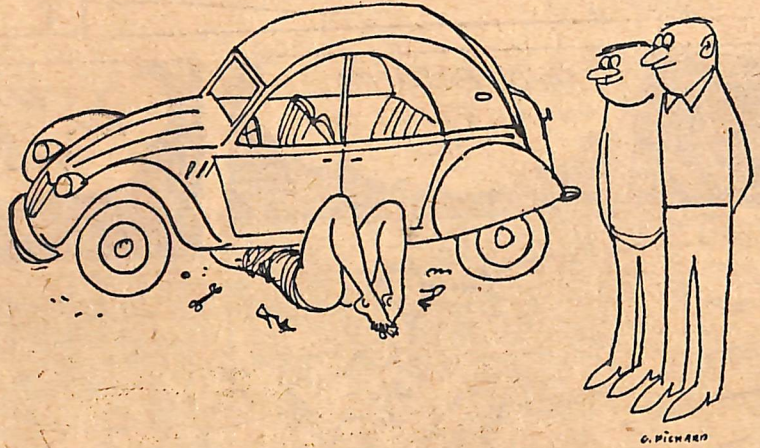
DÜNYA KARIKATÜRLERİ

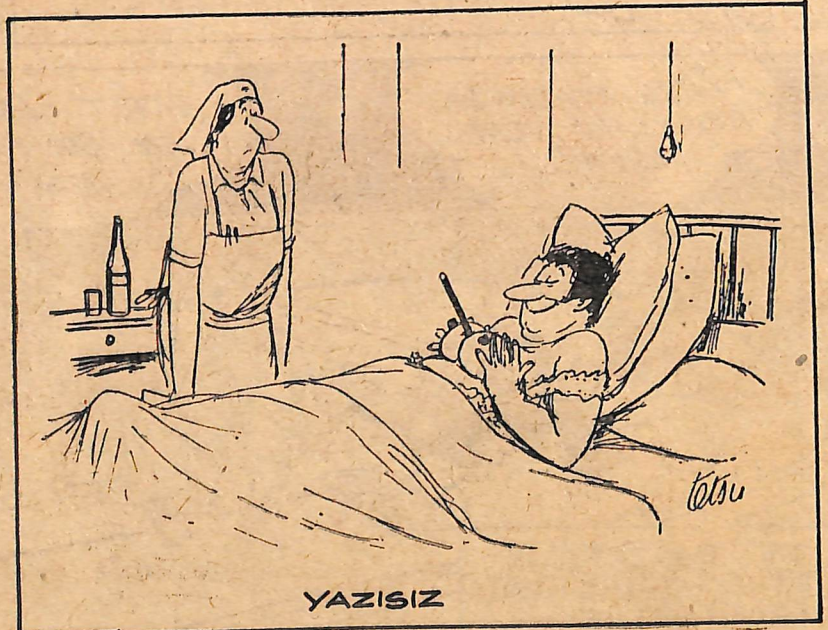
— BİRAZ SABRET , EVE İŞ GETİRDİM !..

— HAYIR BU SEFER KÜPELERLE OLMAZ ..

— TAMİR YAPAN KADIN GÖRDÜN MÜ APTALLAŞMA !..

YAZISIZ

**GELECEĞİ
İÇİN**

**SİZE
GÜVENİYOR**

**SİZ DE
AKBANK'a
GÜVENİN**

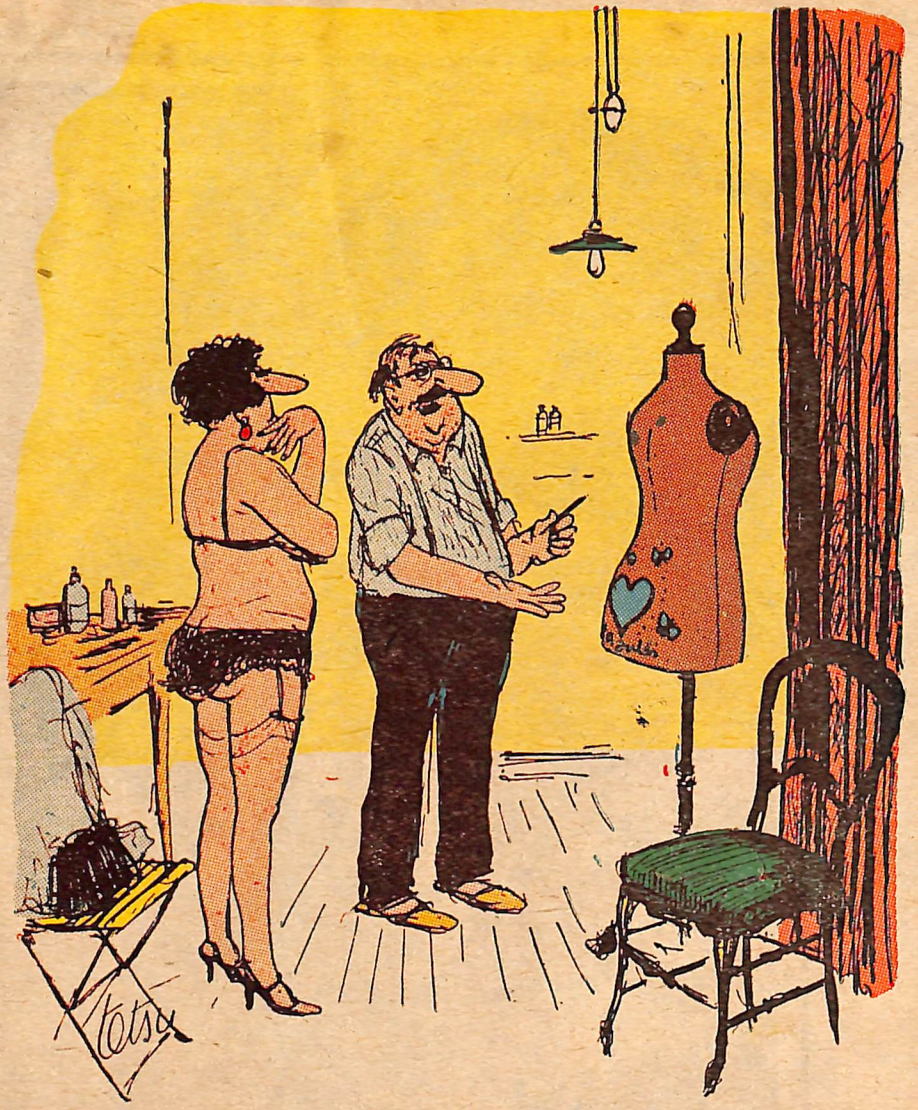
**1967
YILINDA**

**5 MİLYON
AKBANK**

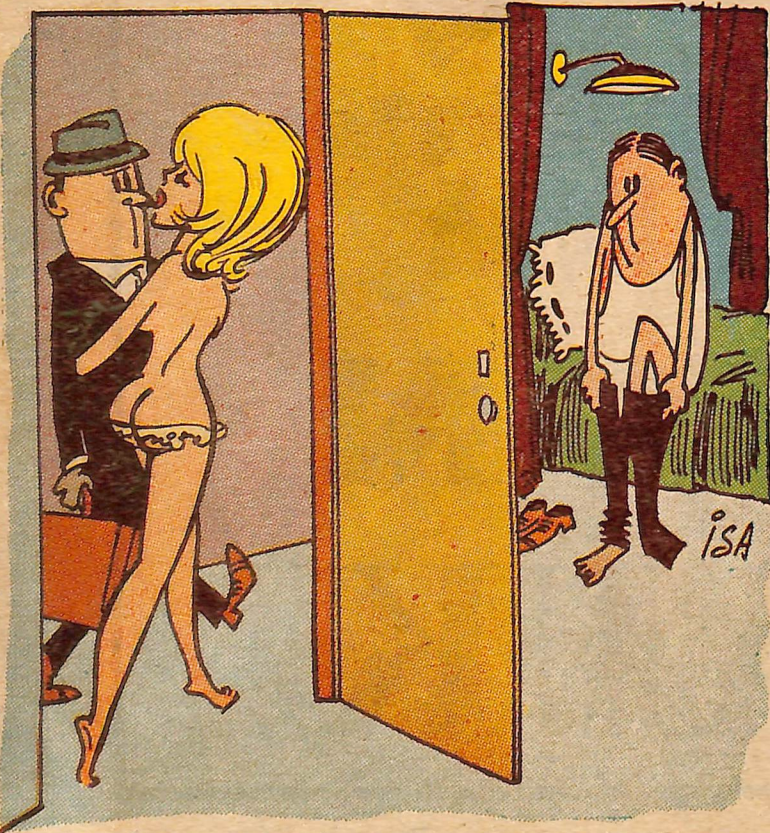

G. RICHARD

- BU SEKRETER SİZE BİR ELEKTRONİK BEYİN KADAR PAHALIYA PATLAMIŞTIR ?
- EVET AMMA, YAPTIKLARI İŞLER AYRI ...

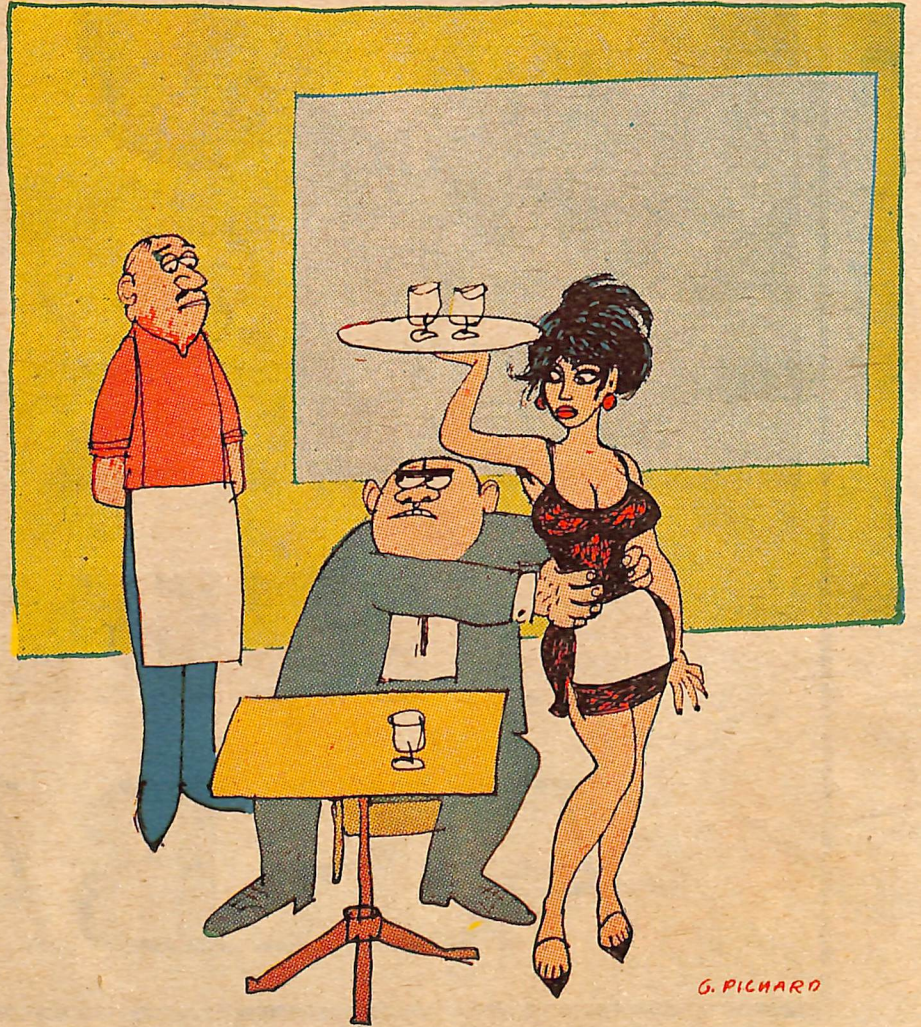

- DÖVME GÜZEL OLMASINA GÜZEL OLUR AMMA...

İSA

- GEL BENİM SEVGİLİ KOCACIĞIM. MUTFAKTA SENİ NE SÜRPRİZLER BEKLİYOR ...

G. RICHARD

- ÇALIŞAN KIZLARLA ŞAKALAŞILMASINI HİÇ SEVMEM.
- BENDE ŞAKA YAPACAK SURAT VAR MI ?